

הזנות

עבירות!

כמה מילים...

**בחוברת זו לוקטו פנינים יקרים ומאמרים
מעוררים מדברי גדולי הדורות,
להכיר ולידע את רצון התורה ודרישותיה
מאתנו נשות ישראל.
לא באנו באוסף זה אלא לקבץ את המרגליות –
מאמרי רבותינו, לשרשרת אחת,
ואותה שתזכה לענדה, היא שתהיה אשת החן,
ולה שבח ותהילה!
החומר נאסף מהספרים והחוברות דלהלן:
אלוקים עמדי, בנות ישראל, הדרך, הצנע לכת,
יקרת ערך הצניעות, מי ירפא לך,
נשמת היהדות, צופיה.
ומעוד ספרים וחוברות נפלאים.**

אמר ר' הנינא משיב ר' שמעון בן יוחאי,
אין לו להקב"ה בבית גנזיו, אלא אוצר של
יראת שמים,

שנאמר "יראת ה' היא אוצרו" (מדרש לוי).

אמר רבה בר רב הונא,
"כל אדם שיש בו תורה ואין בו יראת שמים,
דומה לגזבר שמסרו לו מפתחות הפנימיות,
ומפתחות ההיצוניות לא מסרו לו, היאך יבנס?"
(שבת לא:)

אמר רב יחודה,
לא ברא הקב"ה את עולמו אלא כדי
שייראו מלפניו,
שנאמר "והאלקים עשה שייראו מלפניו"
(שבת לא:)

גדולה יראת, שכל מי שהוא ירא, מוהזק לו
שאינו חוטא, וכל שאין לו יראת שמים,
מוהזק לו שאינו מונע עצמו מן החטא, ובן
חוא אומר "ובעבור תהיה יראתו על פניכם
לבבתי תחטאו"

(בתי מדרשות לקושי מורשיט כתב יד)

הסערה שמאתורי השקט

משום הרגישות והצניעות של נושא זה נמנעים רבים מלדבר ולהסביר, אך בלי הבנת הנושא אי אפשר לקיים את המצוה הזו כמו שצריך. צניעות אינה רק הנהגה טובה אלא ממצוות עשה דאורייתא, שכן הסמ"ק מונה אותן כמו כל אחת מתרי"ג המצוות.

החפץ חיים היה מקבל את כל הבאים אליו בנחת ומאור פנים, מעולם לא הגביר את קולו על איש. והנה פעם אחת נכנסה לביתו משלחת נכבדה של מחנכים חשובים מאמריקה שהגיעה אל הצדיק ובפיהם שאלה האם צנוע הדבר ללמד את בנות ישראל שעדיין לא הגיעו לפירקם הלכות יחוד והנהגת הצניעות בלבוש ובדיבור? צדדי הספק היו מחד גיסא חובה לדעת את ההלכות החמורות האלה כדי שלא יגרם מכשול, ומאידך אולי לא טוב ללמד בנות בגיל צעיר הלכות אלו באופן מפורט וברור עם מבחנים כשאר לימודי חובה, ואז נשמעה צעקה מחדרו של החפץ חיים, בני הבית והתלמידים נכנסו לחדר בבהלה, מה קרה? הרי הצדיק מעולם לא הרים קולו על איש! מדוע חרג הפעם ממנהגו? אלא שהשאלה הזו עוררה אצל החפץ חיים צער רב. הוא כאב את ההתדרדרות הנוראה בחומת הצניעות, וזעקתו הנוראה – שבקעה מקירות ליבו – לא הופנתה לאדם מסויים, אלא הביעה את גודל צערו. ואלה היו דבריו: "מה שאסור לדבר (לשון הרע ומחלוקת) מדברים, ומה שחויב גמור לא מדברים!!! המסר היה ברור, לאיש לא נותרו ספקות והמשלחת שבה לדרכה.

הגאון הרב **אהרן קוטלר זצ"ל**, מגדולי הדור שעבר, כתב: "ומקום פה עמדי לעורר על ענין מכאיב ומבהיל שטועים בו רבים. כי למרות מה שנתבאר, יש רבים הנמנעים מלדבר בזה מטעמי צניעות. שומו שמים! בדור פרוץ וירוד בכל הענינים, בהלבשה במרחצאות וכו', הכל בריש גלי ולא יתבוששו, ולדבר בעניני קדושה וצניעות הוא נגד הצניעות? היש לך הטעיית היצר גדולה מזו? חיוב מוחלט הוא

לדבר בזה בפרהסיה בין מהבימה בין בשיעורים, לחבורות וליחידים, בכל מיני הסברה!"

הנסיון בדורינו גדול כל כך, שבאים גדולי הדור ומנסים להחזיר לנו את הרגש האבוד מנסים ללמד אותנו מה מותר ומה אסור, יתכן וגם בגד שמכסה מרפקים וברכים הוא פשוט לא צנוע מאלפי סיבות אחרות! הגיעו הדברים לידי כך שהיצר הרע מסית אותנו להתעלם אפילו מהוראות הברורות ומפורשות של הרבנים. בכל דבר אנו רצים לקבל את פסק ההלכה המחמיר ביותר אבל בצניעות קשה לנו לקיים הלכות פשוטות, לא חומרות ולא הידורים וזה נסיון עצום לדורינו. ועל כן חייבים לדבר!

הבנה של רגש...

הרב סנדר ארלנגר כותב: שממעשה דינה שכתוב בה "ותצא דינה" וכו' לומדים אנו לימוד לדורות עד כמה אפילו משפחות הכי כשרות והכי חשובות צריכות זהירות ושמירה יתירה בענייני צניעות ולא לסמוך על זכותם וקדושתם וזכות אבותם שתעמוד להם לבל יכשלו.

ובילקוט מעם לועז הביא מהראשונים שאת הפרשה הזאת חייב אדם ללמד תמיד לאנשי ביתו כי יש בה מוסר השכל ולקח טוב לנשים ובנות שחייבות להיות בביתן ולא להתיצב על יד החלונות כשעוברים האנשים, ולא תתקשט האשה אלא אם כן היא מצויה בתוך ביתה ולא כשהיא הולכת למקום אחר!

ומה היה עם דינה בת יעקב? כותב רבינו בחיי פר' וישלח שהיא התקשטה מעט ולכן קרה מה שקרה, ויש אומרים שדינה לא התקשטה והיתה עטופה וכיסתה פניה ושערותיה אבל נתגלה זרועה ונודע יופיה וראה אותה שכס בן חמור. (פרקי דר"א).

חז"ל אמרו "הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו" אין אפטרופוס לעריות! לכל אחד יש יצה"ר אנחנו לא מלאכים, ואף אחד אינו יודע מתי יתעורר פתאום היצר באיזה מחשבה והרהור, אפילו ביום הקדוש בשנה ביום כיפור לפני נעילה!!! תיקנו חז"ל

לקרא בתורה בפרשת העריות, ומדוע? להזהיר את כולם מהקטן שבקטנים ועד הגדול שבגדולים שאפילו אחרי כל המדרגות של ראש השנה ויום כיפור צריך שמירה מעריות, כי נפשו של אדם מזמזמת ואין להסיח את הדעת שברגע קטן אפשר לרדת מכל המדרגות עד לדיוטא תחתונה. נמצאנו למדים ממדרש תנחומא שאומרים חז"ל שאסור לצאת בתכשיטים לרשות הרבים מפני שהעם מסתכלים ופגם הוא לאישה, שלא נתנו תכשיטין לאישה אלא שתהיה מתקשטת בהן בתוך ביתה. חז"ל מגלים דעת תורה! איפה צריך להתקשט? בתוך הבית. במקום הנכון וברגע הנכון, אבל בחוץ??? (עד כאן דברי הר' ארלנגר מובא בחוברת "נשמת היהדות")

מסופר על החפץ חיים שהיתה לו משרתת בתוך ביתו וכשהיתה נכנסת היה מטה ראשו לצד אחר, פעם קרה ביושבו עם בני החבורה ועוסק בתורה והיא נכנסת ויוצאת כפעם בפעם, לא יכל להתאפק ואמר לה, למה את מסתובבת כאן? מה את רוצה מאיתנו? וכי את חושבת שאנו מלאכים? ויצתה בניזיפה.

מה נאמר אנו שבודאי לא נראות במשרתות בביתו של החפץ חיים???

רבי שלמה אלישיב בעל ה"לשם" אמר פעם כי עוד לא נברא סבון בעולם שיוכל למחוק אפילו מחשבה אחת לא טובה!

בספר "**בעין יהודית**" מובא המאמר הבא: "בכל עת יהיו בגדיך לבנים" בגד לבן חסרון יש בו, כל כתם ולו קטן בולט הוא ביותר על רקע טהרת הלובן שלו. אבל הרי זוהי התכלית הנקיון והטהרה. לעומת זה פועל מוסך לובש בעבודתו בגדים ששום כתם שבעולם לא יכול ללכלך אותו...

יש שאימצו להם את שיטתו של פועל המוסך, גם בעולם הרוחני, הם מספיגים את נפשם בלכלוך רוחני, החוש הרוחני לקדושה ולצניעות שניטע בהם מלידה נהרס כמעט לחלוטין סף הרגישות שלהם ירד עד כדי כך שרק שריד קטן וסימלי נותר ממנו. מי שקלקל רגישות חוש מחושיו, שום דבר כבר לא יכול "להזיק לו" מי שהרס לעצמו את חוש הראייה יכול אפילו להסתכל בשמש ושום רע לא יאונה לו. כל הגדול מחבירו סף הרגישות שלו מחודד ומעודן יותר, וטעון שמירה מעולה

יותר מכל נדנוד קליל של מה שפוגע בו. שמירה זו עצמה מעלה את האדם ומחדדת את חושיו הרוחניים, כך הוא מתקרב לצורת אדם כפי שנקבע בבריאתו.

אמרו **צדיקים**: יכול אדם ביציאה בודדת לרחוב, להיכשל בראיה אסורה, שתפעעע בו כארס במשך זמן רב. וזו שהכשילתו, נושאת על גבה את מאות עבירותיו. ולא את שלו בלבד, אלא את של כל אחד ואחד שהכשילה. ובבואה בפני בית דין של מעלה – שקים מלאים של עוונות ירבעו על כתפיה ח"ו...

רבי משה מרדכי עפשטיין זצ"ל כתב: "...התורה הקדושה היא נצחית לא תשתנה ולא יוקל האיסור מפני שרבים נכשלו והדבר נעשה חלילה כהיתר רח"ל".

ההשקעה והרווחים...

כמעט בכל הביוגרפיות של גדולי ישראל עריסותן היתה מתנועעת על ידי אמא צנועה. וידוע שמאחורי כל איש גדול עומדת אישה גדולה.

הרב פינקוס זצ"ל כשהספיד את חמותו הרבנית מן ע"ה אמר שמעולם לא דיברה עמו מילה! וזה חתנה! ואם בתוך ביתה הפרטי מצטנעת בירכתי הבית, כה יתן ד' וכה יוסיף בנים חשובים על שאר בני העולם כנאמר בזהר הקדוש: "לפיכך אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך שצריכה האשה לכסות עצמה בזוויות ביתה ואם תעשה כן, בניך כשתילי זיתים... מהו כשתילי זיתים מה זית זה בין בחורף ובין בקיץ אינו משליך העלים שלו ותמיד נמצא בו חשיבות על שאר אילנות, כך בניה יעלו בחשיבות על שאר בני העולם. ולא עוד אלא שבעלה מתברך בכל הברכות של מעלה ובברכות של מטה בעושר בבנים ובני בנים".

במסכת מגילה נאמר: אשה צנועה יוצאים ממנה מלכים ונביאים, כמו שנאמר: "כל כלה שהיא צנועה בבית חמיה זוכה ויוצאין ממנה מלכים ונביאים" מנין לנו מתמר שיהודה לא הכיר אותה ולא את קולה...

בשביל לזכות למאן מלכי דרבנן ולזכות לנביאים לא צריך לתת דירה, לא צריך יחוס, צריך רק דבר אחד – צניעות!

"בשכר צניעות שהיה ברחל יצא ממנה שאול" "ובשכר צניעות שהיתה בשאול יצאה ממנו אסתר".

א"ר יוסי, כשהאשה מצנעת את עצמה בתוך הבית, ראויה להנשא לכהן גדול, ותעמיד כהנים גדולים, שנאמר "כל כבודה בת מלך פנימה", "ממשבצות זהב לבושה" – תנשא למי שכתוב בהן "ושבצת הכתונת שש".

וידוע המעשה בקמחית הצדקת מימי הגמרא שזכתה בשבעה בנים כהנים גדולים, הזכות להיות כהן גדול לא נופלת בחלקו של כל כהן, וכאן זכתה לשבעה בנים, הפלא ופלא, התנאים השתוממו לגדול הזכות. איך הגיעה האישה לכך שכל אחד משבעת בניה בלי יוצא מן הכלל, בלי "הכבשה השחורה במשפחה" ובלי "הסנדוויץ" וכו'... הגיעה לדרגה הכי גבוהה בצדקות בעם ישראל? מעניין איזה סוג חינוך היא חינכה, כך שכל ילד מילא את כל הפוטנציאל הטמון בו והגיע לשיא פסגת האושר שתתכן בעם ישראל. החליטו אם כן לשאול אותה, מה עשית? כיצד חינכת? לפי מושגי ימינו אומר **הרב ח. גבהרד שליט"א**, נראו היו השאלות בסגנון שכזה, האם היו לך סיפורי ילדים מיוחדים? האם אולי למדת הנחיית הורים מעולה, אולי למדת גרפולוגיה, או פסיכולוגיה? אולי ציורי ילדים? או שמא היה לך פסיכולוג צמוד לכל ילד? קמחית ענתה שלא, מה פתאום, ומה כן? מעולם לא ראו קורות ביתי שערות ראשי, וכן לא ראו קורות ביתי אמרי חלוקי – הבגד לא היה שקוף לא בחוץ וגם לא בבית, כשזה מעיד על כל שאר עניני צניעות בבית.

והתנאים שואלים שוב: שאלנו כיצד חינכת? לא כיצד עמדת בגבורה בניסיונות הצניעות? ומה גודל זכותך בעוה"ז ובעוה"ב?

והיא משיבה, כן זו התשובה, זה החינוך. הקדושה השורה בבית, העובדה כי יכול היה ביתי להיות משכן לשכינה הקדושה, 24 שעות ביממה, כי שמרתי על צניעות, באופן מופלג ואף לרגע לא נראה דבר אשר ח"ו בגללו "ושב מאחריך", זה גוף החינוך כי ד' השורה בביתי הוא חינוך את ילדי שיגיעו למלוא הפוטנציאל שלהם!!!

יש לנו עקבות ברורים אחרי מי לצעוד כדי להגיע רחוק. מה לפעול, כיצד להתנהג כדי שנזכה לקבלת תפילתנו אשר אנו מתפללות מאז ידענו להתפלל שנהיה אנחנו וצאצאינו... יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה – אמן!

בזמן שהיא נוהגת בעצמה דת יהודית, שהיא צנועה וזכה ומוציאין ממנה בעלי מקרא, בעלי משנה, בעלי מעשים טובים הדא הוא דכתיב "בניך כשתילי זיתים".

הרב וואזנר: המכנה המשותף של כל הנשים הגדולות בתולדות עמנו, הוא שמירת הצניעות באופן הנעלה ביותר. גלגלי ההיסטוריה מוכיחים שרק נשים צנועות פועלות ישועות לעם ישראל, ובלעדיהן הכל הבל וריק.

אשה שהולכת בצניעות אוספת לעצמה **מאות מצוות ביום אחד!!! אלפי מצוות בחודש, רבבות מצוות בשנה, מליצי יושר רבים מספור, לשעה ולדורות!!!**

וכל זאת ללא טירחה וללא מאמץ אלא פשוט בלבישה יום יומית של ביגוד הגון וצנוע, היש דרך קלה יותר להרבות בזכויות מאשר שמירת הצניעות???

בנוסף לכך זכות גוררת זכות אישה השומרת על כל דיני הצניעות משפיעה בצניעותה על שאר הנשים בעולם ומורידה רוח טהרה, והנהגות טובות לעולם כולו. האם ניתן לשער את זכויותיה? כל אישה רוצה להרבות זכויות, ואכן למרות שנשים פטורות ממצוות שהזמן גרמן, רובן אינן מוותרות על מצוות אלו ועושות כל מאמץ לקיימן כגון מצוות תקיעת שופר, נטילת ארבע מינים וכו' ולפעמים מבקשות דוקא להדר... אם נשים מתאמצות לקים מצוות שאינן מחויבות בהם מדאורייתא בכל רגע ורגע, ודאי שלא תסכמנה להתפשר על בדיעבד דוקא במצוה השייכת לאשה!!!

הרב ויגברג: האלשיך הקדוש כותב שיש לו להקב"ה טל תחיה בשמים בנאדות מסוימות. ולעתיד לבוא הוא יערה על הקברים ועל המצבות וכולם יקומו לתחיה בריאים ושלמים כמו שנאמר בחזון העצמות היבשות ירקמו בשר וגידים ויקומו. מאיפה טל תחיה נובע? עונה האלשיך שזה מטיפות זיעה שתלמידי חכמים יושבים

ולומדים, תינוקות של בית רבן עוסקים בתורה, ברצף, כשחם, והזעה נוטפת, זיעה זו יקרה מפנינים ומפז, או כשיהודי מקיים מצוה בשמחה, בהתלהבות, ובאש קודש, מזיע ונוטף ברמ"ח איבריו, זיעה זו אוסף ד' לנאדות וזה יהיה טל תחיה.

הרב וולף שאל את החזון איש זצ"ל ומה החלק של הנשים בטל התחיה? ענה, גם לנשים חלק, הן טיפות הזעה של הנשים הצנועות, כשחם, ומזיעים, והשרוול ארוך, וסגור, והכל אטום ולא שקוף. הזיעה הזאת כל כך יקרה הקב"ה אוספה ושם אותה בנאדות וזה טל תחיה!!! (והיה באחרית הימים יהיו תלויות כרוזת גדולות ברחובות, שרה תרמה 2000 טיפות, רבקה 1000 טיפות כל אחת רוצה שיהיו הרבה טיפות שבזה יעירו את האמהות הקדושות, ואת כל האמהות והסבתות במשך כל הדורות).

האדמו"ר מקאליב: ופעם אמרתי בדרשת התעוררות שהיתה בבית הכנסת גדול פה בארץ בזה הלשון (מובא בספרו "קול מנחם"): "אני עומד לפניכם ולפני ארון הקודש ואני לא נרתע מלהבטיח לכל אישה ובת ישראל צנועה המקבלת על עצמה להתנהג במלבושי הצניעות כדרך האמהות הקדושות, שלעתיד לבוא ביום דין והמשפט יקחו אותם החתיכות בד שמוטיפות על השרוולים ועל הברכים וישימו אותם בכף של זכויות ובלי ספק שבכוחם להכריע הכף שכנגד"!!!

המהר"ל כותב: "עיקר שבח האשה ומדרגתה העליונה היא הצניעות"!!!

מובא ב**תרגום על מגילת אסתר** שלכך נקרא שמה אסתר (מלבד השם הדסה) מכיון שהיתה מסתירה עצמה בביתה והיתה צנועה וכל זמן היותה בבית מרדכי לא ראתה פני גבר. (וממילא שום גבר לא ראה אותה) ועל זה זכתה שבחר בה השם יתברך שהיא זאת שתהיה שנתגלגל על ידי הצלתם של כל כלל ישראל! וזכתה גם שעל ידי זה ניתן עוד חג לעם ישראל חג הפורים, והוא דבר מופלא למתבונן איזה הצלחות וישועות עצומות ואדירות שגורמת האישיה הצנועה לכלל ישראל, שאין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שבדור"!

אם אשה לבושה כהלכה נוסף על כך שהיא מקיימת כמה מצוות ומצילה את עצמה מכמה איסורים, היא משפיעה על העולם במעשיה הטובים, ובספר **בית**

הלוי פ' נח כתב דברים נפלאים על השפעת מעשי האדם בעולם הזה, ועל כך שעל כל המעשים שעשה האדם, יקבל הוא שכר או עונש לפי כוח השפעתם בעולם, בין שהם דברים בסתר, אך שבדברים שהם בגלוי, נוסף על כך שמגביר את כוח הטהרה במעשיו, או להיפך רחמנא ליצלן הרי אנשים רואים את מעשיו ולומדי מהתנהגותו, המסקנה היא איפה שעלינו למסור נפשינו על הדקדוק במידת הצניעות בפרט בלבושינו, בהתנהגותינו, שיהיו מושלמים עם כל ההידורים, שהורונו גדולי הדור.

מסופר ששאלו את אמו של מרן החזון איש במה זכתה לבנים גדולים כאלה, והשיבה שבשעה שהיתה חופפת ראשה בערב שבת היו שתי נשים ובין סדין עומדות סביבותיה כדי שלא יראו קורות ביתה את שערות ראשה! (אור תורה).

בתו של החתם סופר היתה יפת תואר, בצדקותה הגדולה הסתירה את עצמה ככל האפשר מעין רואים, ולא יצאה לשוק אלא בהכרח גדול. לימים, הבחינה שכאשר יוצאת החוצה אנשים מסתכלים בה, היתה יושבת ובוכה ומתפללת לה'. יום אחד נכנס החתם סופר לחדר ביתו ושאלה לסיבת הבכי, סיפרה לו הבת דברים כהויתם ועל המכשולות שנגרמו בסיבתה עד היום. "ואם תבכי יפסיקו להסתכל עליך?" שאל האב, בודאי שלא, ענתה ביתו. אבל אני מתחננת לה' שיקח לי את היופי הזה, אני לא צריכה אותו, החתם סופר התפעל מאוד מתשובת ביתו הצדקת וברך אותה שהקב"ה ישמע את תפילתה. ובמקום היופי שהיא מוותרת עליו יתן לה בן גאון וקדוש. וכך היה, זמן קצר אחרי זה חלתה אנושות ולמרות ששבה לאיתנה פניה לא היו עוד, היופי נלקח ממנה אבל היא זכתה לבן תלמיד חכם וצדיק אשר ספריו ידועים ללומדי התורה והתמדתו ושקידתו היו לפלא הלא הוא הגאון ר' עקיבא קורניצר זצ"ל.

הדברים נשמעים כמו סיפורים מזמן הגמרא, או מזמן החתם סופר, נראה לנו שהם פשוט אינם שייכים לדורינו שהיום הכל אחרת וגם הרגשי הצניעות השתנו. אבל צריך לדעת שהשינוי הזה הוא של הדור או שנים האחרונים ממש. עד לפני לא הרבה זמן, היו הרגשי הצניעות דקים מאוד, בירושלים עד לפני שתי דורות

נשים לא היו יוצאות החוצה מבלי "שאל" צעיף גדול שביסה את רוב גופן כדי להסתיר את הבלטת הגוף. אישה שבאה מחו"ל והעזה לצאת מבלי בגד עליו זה היתה לשיחת היום, לא יכלו להבין את זה...

בב"ב גרה אישה צדקנית שלא יוצאת מפתח ביתה! היא אישה פעילה מאוד, המנהלת פעולות חסד עצומות לעשרות, אבל הכל מתוך הבית, דרך הטלפון, הדלת לעולם אצלה אינה נסגרת, הבית נראה כמו סופרמרקט מלא מצרכים למשפחות נזקקות. אבל אותה לא רואים בחוץ, וכשבאים גברים לדבר עמה ולבקש את עזרתה הנחוצה להם או למשפחותם, היא מדברת איתם דרך הטלפון מהחדר השני לא פנים אל פנים. אלו למעשה ההרגשים שהיו צריכים להיות אצל כל אחת מאיתנו, אלו התחושות שליוו את כל אחת מאימותינו הקדושות ולא לפני דורות רבים.

הר' ארלנגר: "האישה צריכה למעט ביציאות ולצאת באמת רק כשצריך ולעשות את הנצרך בזריזות האפשרית, ללכת בצידי דרכים ולא באמצע באופן בולט, וכמובן לבדוק היטב באיזה צורה יוצאים לרחובה של עיר וזה בעצם הדבר הקובע ביותר!"

רבי יצחק הוטנר היה רגיל לספר שאת אהבת התורה קיבל מאמו בשעה שסיים מסכת בבא קמא, פרסא אמו מפת יום טוב על השולחן, הדליקה נרות עם הרבה דמעות של שמחה, הקדימה ולבשה את השמלה שקנה לה אבא לכבוד פסח ולא המתינה לחדש אותה בחג, כי היום שסיים בנה מסכת בבא קמא היה לה שמחה יותר מהיום טוב של פסח.. על ידי זה נכנס בו אהבת תורה עצומה ונפלאה.

הרב לפקוביץ אמר שיכול להצביע על הבחורים איזה אמא בוכה בהדלקת נרות!

אמו של הרב מליסה שטפה לו בכוס הדמעות את פניו כשהגיע לגיל 3, ואמרה הדמעות ששפכתי כדי שתהיה יהודי טוב ושמרתי אותן בכוס שתזכה להיות תלמיד חכם אמיתי!

אמו של הר' עזרא עטיה היתה יושבת איתו בלילות שבת שמא יטה את הנר. (הוא היה יתום מאביו) פעם נרדמה ואז הוא סגר את הגמרא, כשהתעוררה היא מאוד הצטערה והוא שיכנע אותה שתלך לישון, והיא בשום אופן לא הסכימה. זוהי אש התורה והמסירות של אם יהודיה להחדיר את אש התורה בלב ילדיה.

כדי לזכות לצאצאים עם יראת שמים, כדי לזכות לצאצאים גדולים בתורה, חשובות עד מאד, תפילותיה ודמעותיה של האם, חשובה התיחסותה ללימוד התורה והחמימות שהיא מראה לילדיה בעת שהם עוסקים בתורה. אולם לא די בכך, ישנו סוד נוסף, כח עמוק ונסתר אך תוצאותיו ניכרות היטב, כח הצניעות של האם, הוא אחד הכוחות החזקים ביותר המסוגלים להשפיע על הילדים, על קדושתם, על טוהר ליבם וחשקם במצוות, על יכולת השקידה וההתמדה, ועל כל הצלחתם בחיים הרוחניים, כח זה של האמא, מהווה את אבן הבנין לאישיות הילדים, וכאן הוא המפתח הצפון מעין כל, לצמיחתם של אילנות פאר בעמנו. דומה הדבר לקומקום חשמלי מצוחצח ונקי, התקע החשמלי בו מחודש וכו' רק בעיה אחת קימת שהגוף חימום מקולקל, חוץ מזה הכל מצוין. כך כל המעלות שבאישה נפלאות, בתנאי שגוף חימום שזה הצניעות פועל בשלימות, ואז כל תוספת מעלה מיקרת את מעלתה, ללא זה אין שום ערך!

יש אמהות האומרות: "אמנם היא לבושה מודרני ובולט אבל תדעי לך שיש לה לב טוב ומידות טובות". אבל ספר החינוך אומר אחרת, כי הפעולות משפיעות על הלבבות ויש שינוי גם בפנימיות לבוש היצוני לא צנוע יגרום לפנימיות קלוקלת וההפך כמובן. מעבר לזה כל מעלה באשה היא שולית וצדדית אם יש בה חסרון צניעות. וזוהי האמת לאמיתה ולא מליצה של מורות בסמינר... כי הקב"ה בעצמו אמר כן, שלא נבראה האשה כדי לקיים מצוות וכד' והדבר היחיד שמחויבת בו באמת הוא צניעות, – לא להכשיל!

בשו"ת הגרש"א אלפנדרי אציין מה שגילה הבעש"ט על אנשי קושטא כשהיה בדרכו לא"י ביקר באינסטמבול וראה אברכים שהיו להם נשמות של תנאים ואמר הבעש"ט שלנשמות אלו זכו אימותיהן בגלל הצניעות שבהם,

וכשראה זאת הסבא קדישא מהרש"א אלפנדרי נענע בראשו ואמר: הן הן, לא אוכל לתאר לך את גודל הצניעות אשר אני זוכר שהיה שם באינסטמבול יעוין שם, לכן צמחו שם אדירי הלבנון כמו ר' חיים פלאג'י ובנו ר' אברהם זצ"ל.

כיום אין לנו בית המקדש ולא בהן גדול, כאשר צריכים לבך איזה חולה או כאשר צריכים בעל רוח הקודש שיכריע באיזה בעיה חמורה, כמה אנו נכספים ומתגעגעים לגדולים שיברכו, שיתנו עצות, כמה צדיקים שקצת שמענו וראינו קרוב לדורינו היו בגדר כהנים גדולים, איך הם צמחו??? איך צמח החזון איש? אמרו על אמא שלו שהקפידה ביותר על צניעות בתוך ביתה, בזוהר הקדוש כתוב שגם בתוך הבית חיבים להיות צנועים וכל שכן בחוץ, אישה שמצנעת עצמה בתוך ביתה זוהי טגולה לכהן גדול! כמה נאנחים היום "מהפירות הנושרים" אין חשק ללמוד, ואז מתחילים להסתובב בחוץ.

ככל שהאמא מצניעה את עצמה בתוך ביתה כך היא שומרת על הפירות שלה – הצאצאים שלה שגם הם ישמרו בתוך כותלי בית המדרש ולא ינשרו לחוץ, כפי שאמרו חז"ל: ומה זית הזה מוציא שמן זך והוא העץ היחיד שלא מקבל הרכבה משום עץ אחר, כך בניה של האישה הצנועה אין נכנס בהם שום פסולת!

הרב עדס ראש ישיבת קול יעקב מספר: הגיעה אלי אשה ושואלת מה לעשות עם הבן שלא קם לתפילה, והיא הגיעה אלי עם חצאית עם שסע! לו הייתי קנאי הייתי צריך לזרוק אותה מהבית שלי, למה שיקום לתפילה, בשאת יוצאת לשוק במטרה להחטיא את עם ישראל? איך אפשר להחטיא את הבן בהרהורים?

הרב וינברג: בשיר השירים נאמר "נאו לחייך בתורים צוארך בחרוזים וריח שלמותיך כריח לבנון" וכתב המדרש (מדרש שיר השירים פרק א' מאות נ"א עד אות נ"ד) מה נותן ללחיך כנסת ישראל? לא סומק ולא צבע! אלא "בתורים" תורה שבכתב ותורה שבעל פה, זה נותן נוי ויופי לבת ישראל, עוד מצוה עוד שניירת הלשון, עוד תפילה נותן חן יהודי ואצילות לבת ישראל, "צוארך בחרוזים", בת ישראל צנועה זוכה ל"צוארך בחרוזים" שזה אונר המדרש: מי הם החרוזים תינוקות של בית רבן שיושבים בחידר צפופים כמו חרוזים... עמלינו הם הבנים.

בזמן החפץ חיים ספרו לו שבאחת מעירות ליטא יש מקרה מצער, בכל שאר העירות גדלים ילדים שנהפכים לגדולי ישראל תלמידי חכמים, ושם בעירה אף ילד לא צמח לכלי קודש וראש ישיבה או דין, איך יתכן שאף אבא לא זכתה לילד יותר מאדם רגיל? אמר להם תבדקו מה קורה שם, ואכן בדקו והתברר שהבנות של אותה עירה היו יוצאות לחזות במצעדים צבאיים של החילים שעברו שם. הם איבדו את הזכות של צוארך בחרוזים!

"אופנה - תוצרת חוץ"

הרב וואזנר: דבר זה בדוק ומדוקדק שכל האופנות הם הפך מדעת תורה, מי עומד מאחריהם? מי הבעל הבית שיצר אותם? דבר זה נבדק לפרטי פרטים שרוב רובם של החנויות מביאות בגדים שלא לפי דעת תורה, הקצר, הצר, הישר והצמוד אפילו שנמצאות שם בחנות מוכרות משלנו, אבל מהו המקור לבגדים? מי בעל הבית? בעל הבית הם אנשי עולם התחתון! רק שיש כמה מתווכים, אבל המקור הם אלו שאין להם שום זיק ורגש לקדושה!!! הם הנותנים את הקו באופנה של בנות ישראל! האם לא בושה וחורפה ללבוש בגדי פארז ואירופה ולומר שזה יפה, ואילו על בגדי צניעות לומר שהם יאכנעו! האם אנחנו צריכים למצוא חן בעיני חנויות אלו וללבוש בגדיהם הטמאים מטומאת הסיטרא אחרא בעצמה! או שצריכים אנחנו למצוא חן בעיני ה' שהוא אבינו מלכינו? האם יש יופי גדול יותר מאשר "אשה יראת ה' היא תתהלל"? האם יש חן גדול יותר מאשר "ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה"? והרי הצדיקים אמרו שהחן האמיתי זה רק "ותהי אסתר נושאת חן" – אסתר מלשון מוסתר! רק במה שצנוע ומוסתר שמסתיר ומכסה הכל בשלמות – רק בזה יש את החן והיופי האמיתי. הקב"ה בעצמו מוריד עליה מהשמים חוט של יופי חן וחסד".

פעם עשו מחקר על דרך יצירת הדבש, מדענים עשו כוורת זכוכית ועמדו להתבונן, ולפתע הם מבחינים שהדבורים עטפו את הזכוכיות בדונג היה להם אינסטינקט טבעי, הם לא מסוגלים לעשות דבש בגילוי ורק אח"כ עשו את הדבש.

הדבש המתוק והיפה הוא ברשות היחיד, אין לך יפה מן הצניעות. מעין שמתגלה בהרים – ככל שהוא חבוי יותר – יפה יותר. "יונתי בחגוי הסלע" בסתר המדרגה. אם את רוצה להיות במדרגה – היי בסתר בנקיקי הסלע, שם יופיך ומדרגתך!

הרב סגור ארלנגר: היצר הרע "משחית את הסמינרים"

היצר הרע הוא בנוסף לכך תלמיד חכם! הוא תופס בת אחת בסמינר והיא פורצת גדר... והשניה נמשכת אחריה... והשלישית נגררת... הרביעית כבר עושה דרך לרבים... החמישית כבר נראית מוזר אם היא לא נמשכת... עד שכבש היצר את כל הסמינר. מלבד הבת האחרונה הצנועה ביותר.

בתחילה הבת הזאת מתעקשת, היא משננת לעצמה: "לא תלך אחרי רבים לרעות", אך אז מגיע יצר הרע בדמות תלמיד חכם כבלעם, ואומר זה לא צנוע להראות שונה מכולם! את בולטת לזרים בכך שאת צנועה יותר מכולם, וגם הצנועה נלכדת ברשתו! אחר כך כאשר בא מישוהו בטענה לאותה הבת הראשונה שפרצה את הגדר: זה לא כל כך צנוע ללכת ככה" מיד באה התשובה גם הצנועה המיוחדת ההיא הולכת כך!... זוהי עצת בלעם ומלאה הארץ זימה.

הרב דן סגל בספר **"מי ירפא לך"**: "ראיתי פעם תשובה של מורי ורבי הרב שלמה זלמן אוירבך שליט"א וזצ"ל והוא מדבר שם על האיסור שלא להלך אחר אשה ברחוב, והוא כותב שהיום קשה לקיים את הדין הזה, איפה שלא תלך אתה אחרי... ובין השאר מביא שבזמנים קודמים לא היה כך, הרחובות לא היו מלאים, היה "כל כבודה בת מלך פנימה" ואם הזדמן פעם אחרי, אז מיד שזו הצידה לא היה אחרי... וזו הסיבה שנשים לא מדליקות נרות חנוכה בידיהן, אלא נסמכות על הדלקת בעליהן, לפי שעיקר מצות ההדלקה היא בפתח הפונה לרשות הרבים, ואשה היא כבוד בת מלך פנימה, לכן **המצוה של פנימה דוחה הכל**, גם מצות נרות חנוכה. ביותר מה שנעשה, זה לא רק זה שנתבטל הפנימה אלא הולכים בכל מיני לבושים, בכל מיני אופנים שרחמנא ליצלן מושך וגורם הסתכלות, ראיה, בת

ישראל, אשת איש, חמור שבחמורות! ומי אומר אם ח"ו זה מביא הרהור, אז זה אש, מי יכול לקחת את זה על אחריותו?

המשך דברי הרב דן סגל וכן אמר המשגיח הרב דב יפה: אני הרי יודע ממה שבאים ואומרים לי, אני לא אומר דברים מסברא אלא מידיעה! אומרים לי שיש להם נסיונות מדהרדיות יותר מאשר אחרות! נורא! זה הרי חמורה שבחמורות "אשת איש" ברור אצלי אילו הן היו יודעות מה שהן גורמות, איזה מחשבה ח"ו איזה משהו פגם בקדושה, שה' ישמרנו הן היו מתבישות מעצמן, ומצניעות את עצמן צניעות אחר צניעות".

אם כן נורא הדברים האלה! מי יכול לקחת על עצמו את האחריות הזו? מי מסוגל להתיר לעצמו ולאחרים ללכת באופנים שלא בתכלית הצניעות, באופן שיכול לצאת תקלה ומכשול, שה' ישמרנו. כאשר רואים כאלה ברקים ורעמים, צריכים בעזר ה' ית', להתחזק לשמור את הקדושה אל לנו לסטות למאה תרוצים ולהתיר את השרץ בק"נ טעמים ולהתעלם מהאמת. זה הרי ציפור נפשה של האומה הישראלית! ורואים שזה מהעבודה של הדור, זה הרי נסיונות הדור, שטן מרקד ברחוב, איז דאך נורא! עכ"ל.

כיום המצב בחנויות הבגדים שיותר מ-80% טרף, פסול ואסור! לבוש המחטיא את הרבים. עד מתי נחריש לעובדה שבנותינו נתונות לעם אחר – לרעיונותיהם של יצרני הבגדים החילונים המכתיבים לנו את סגנון הלבוש וממלאים את רחובותינו במלבושים אסורים!

הסיסמאות ה"מושכות" מארצות הנכר הצועקות מכל פינה: "ביקשתם אמריקה? הבאנו לכם!" "ישר מפריז" "לונדון – בבני ברק" חרפה ובזיון היא למורשתנו. תחת אור לגויים, ראש לקהל עמים, היינו זנב לשועלים גרורות לשפלות שבאומות! אי לה לאותה בושא אוי לה לאותה בלימה. הכך מקדמים מכירות ברכוז החרדי הגדול והמכובד בעולם: התלבשי כמו סקנדינבית! נסי להרמות לאמריקנית, לארופאית, לספורטיבית, למודרנית...

נשות ישראל בעבר הן העדיפו להקרא אלף פעמים 'יאבנע' ולא להכנס לספק ספקא אחד של החטאת הרבים, בלבוש המודרני, המרגש והמקסים של "חרדיות" בנות זמנינו...

וכבר צחק אחד המוכרים החילוניים על נשות בני-ברק שקונות את כל מה שמציעים להן למכירה, ואמר: "קניתי גופיות צבעוניות ב 3 ש"ח ומכרתי אותם בתור חולצות ב 30 ש"ח! לאן הגענו! כבר לא מתביישים להתהלך בגופיה ברחוב... באנה, תעצור את הסחף, נחדל מלסייע בבספינו לחנויות המוכרות לא ע"פ ההלכה! מצוה קדושה לקנות בחנויות אלו שיש עליהם הכשר ויש בזה קידוש שם שמים ובוזה תרבה הקדושה והצניעות במחנינו.

ההפסדים...

הרמב"ם: "ואלו שאין להם חלק לעולם הבא, אלא נכרתים ואובדים לעולמי עולמים... מחטיאי הרבים". וזאת אפילו אם לא יודעים את ההלכות!!!

הגר"י עדס בשם שומרי אמונים: כשאישה עושה פירצה במלבוש שלה אלפים של מלאכי חבלה הולכים עימה, מי יפקח עינה של אותה אישה???

בספר חסידים מובא מעשה בזקנה אחת שהיתה מקדמת לתפילה והיו בה מעשים טובים, לאחר מותה באה בזלום לטובים, אמרו לה, מה את באותו עולם? אמרה להם: מכין אותי בדינים גדולים וכאשר שאר הצדיקים והצדקניות בשמחה – מגרשין אותי מביניהם ואומרים לי כשהיית בחיים...לא היית ממתנת עד שיצאו האנשים מבית הכנסת, ולא נזהרת לצאת מוקדם מעט כדי שלא יפגשו אותך הגברים". נורא נוראות!

וצריך לדעת ש"מצודה פרוסה על כל החיים". אם לא נשקול את צעדינו הגרוע מכל עלול לקרות, אנו מתמסרות לקיום מצוה, מתגברות, מראמצות, נלחמות מזיעות, ובסוף – עלולים חלילה למצוא עצמינו עם יוברדראפט רציני המצוות

שלנו- היו עבירות. והיטו את המאזן לשלילה, אם לא נתייעץ ונשקול, ונקשיב היטב לדעת תורה, עלולות אנו חלילה לטעות ב"גדול"!

להתרוצץ לאסוף כספים למטרות קודש וחסד ולשמוע אח"כ שנוקי חוסר הצניעות לא שווים את זה, כי בצדקה איננו מחויבות, ובצניעות חיבות ממש!

הצניעות קודמת לכל, שום מצוה לא ראויה להעשות אם היא כרוכה בחוסר צניעות, לא לנסות להחזיר בתשובה, ולא לעודד, ולא לברך מזל טוב בחמימות... ולא לצאת לביהכ"נ אם את יודעת שהילוכך יבלוט, או שתצטרכי להמתין לבעלך וכדו'.

אישה יקרה זכרי, בהליכה בלבוש לא צנוע, אפשר לצבור מאות עבירות ביום! וכל העונש של אותם שהסתכלו – תלוי בצווארך!

צניעות זו מצוה ששיכת באשה כל רגע ורגע וקודמת למצוות רבות מאוד!

במסכת עבודה זרה מובא המעשה על ר' חנינא בן תרדיון, שהלכה בתו לפני גדולי רומי, וכשאמרו מה נאות פסיעותיה של ריבה (נערה) זו, מיד דקדקה בפסיעותיה, ונענשה בעונש מר ממות. על מה שהלכה שם לא נענשה כי היתה צריכה ללכת. רק על מה שיפתה את פסיעותיה!

ה"חתן סופר" ששמע מפה קודשו של מרן ה"חתם סופר" כותב: זה שהגלות האחרון גרוע משאר הגלויות בצרות גדולות ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו, מפני שבשאר הגלויות לא היה פריצות אצל נשים לא כן עתה, בעוונותינו הרבים ששכיח הפריצות אצל הנשים אשר הוא הגרוע מכל העבירות שבתורה!

ספר קב הישר כותב: אין מי שיכול לספר גודל העונש של ההולכות בחוסר צניעות אשר מעכבות את הגאולה!

רבי יצחק זילברשטיין: "בזמנינו נדרש מסירות נפש בשביל להסיר את חרון האף שבשמים, וברצוני לעורר על פירצת מלבושי הנשים שנעשים באופן המחטיא את הרבים וטעונים תיקון גדול. לא נראה שנדרש מסירות נפש בשביל

תיקון זה, אבל גם אם נדרש, חובת האישה להסיר הבגדים הלא צנועים במסירות
נפש!!!

האורחות צדיקים בשער הגאווה כתב: "האישה המתקשטת לפני האנשים
עונשה גדול מאוד שהיא נותנת מכשול לפני רבים. הלא אסרו חכמים להסתכל
בבגדי צבעונין של נשים השטוחות בכותל אפילו כשאינה מלובשת בהם כל שכן
שיש עונש גדול לאישה המתקשטת לפני אנשים המסתכלים בה".

ואם לגרום להסתכל על בגדי נשים שלא מלובשות יש איסור גדול אז לגרום
להסתכל בבת עצמה?

רבינו יונה: באגרות תשובה "וצריכה האישה שתהא צנועה ונוהרת שלא
יסתכלו בה בני אדם חוץ מבעלה, שהמסתכלים בפניה או בידיה יורדים לגיהנום,
והיא ענושה בעונש כל אחד ואחד מהם מפני שהחטיאה אותם ולא נהגה צניעות
בעצמה ונכשלו בה".

אישה ובת שיוצאות בחוסר צניעות זה מעין חומר נפץ שמתפוצץ ומי שתעמיד
חומר נפץ ברשות הרבים תשא בנזקים שנגרמו לכל העוברים והשבים. ואותה בת
שיוצאת כך ומעמידה מכשול ברשות הרבים היא ענושה בעונש כל אחד ואחד
מהם, כמה חובה וזהירות נדרשת מכל בת ואישה לפני צאתה לרחובה של עיר!

בשביל קצת טירחה להאריך את השרוול, להשיג שמלה קצת פחות רועשת
ולא שקופה, בשביל זה להקרא לנצח מחטיאי הרבים? ואף אחת אין לה הבטחה
שתזכה לתקן הכל כאן. אז "חטוף ואכול" מה שאפשר להזהר מאוד, ולזכות בעוד
מליצי יושר...

ובנוסף לכך אותה אישה שמדרבנת חברותיה לשמירה בצניעות, לקבוע
שעורים וכו' בודאי מזכה את הרבים שאין חטא בא על ידם. וזוהי גם תשובת
משקל על הכשלת הרבים באי צניעות!

"זנוברעין מן האדם"

הזוהר הקדוש פרשת נשא דף קכח: "בניה אינם חשובים בדורם ועניות ורוח טומאה שורה בביזו" אמר ר' חזקיה תבוא מארה, ושכל העליונים והתחתונים מקללים אותו על זה האיש שמניח לאישתו להתראות משערות האישה החוצה, ובוזה גורמת עניות לבית". מי לנו גדול כהוזה"ק לקבוע עובדה זו?

וסיפור שהובא מפי בעלת הנעשה על אישה אחת שהיתה אחות במושב זקנים, שהכנסותיה החודשיות עלו על עשרת אלפים דולר! ובאה להתייעץ עם מנהלת חשבונות איך סוגרים חודש, היות ובכל חודש יש לה תקלות חדרות והמשכורת כולה הולכת לאיבוד, פעם גניבה, ופעם מס הכנסה, פעם תאונת דרכים בדיוק על גובה הכיטוח שלא משתתף וכו' וכו'... ענתה לה מנהלת החשבונות כתוב בחפץ חיים שצניעות בבית – ברכה בבית. תחפשי לעלות בצניעות. כעבור שבועיים האחות במושב זקנים הודיעה למנהלת החשבונות שהחלה לכסות ראשה בביתה, וברחוב, ובבית להסתובב בארוך, ובס"ד לראשונה מזה שנים שלא ארע חור בכיס כל השבועיים!

אחת הרבניות בבני ברק פגשה באישה מאופרת מאוד ברח' אשל אברהם, היא ניגשה אליה ובנועם שיח החלה לומר לה שהאיפור המוגזם נוגד את הצניעות, כשגמרה את דבריה הודתה לה האישה מאוד והחלה לשפוך את נפשה כי היא בודדה, ובעלה המגרש התחייב לתת לה דירה בהסכם הגט ועדין לא קיים את הבטחתו, ובינתיים היא מסתובבת בודדה ללא גג על ראשה, והינה בעלת תשובה ולא ידעה שאסור להתאפר באופן מוגזם. אך מכאן ואילך תקפיד. השתים נפרדו, וכעבור שבועיים הלכה הרבנית ברחוב כשלפתע ניגשה אליה אישה מחבקת ומנשקת אותה ומברכת אותה ושואלת כמה כסף אני חייבת לך? הרבנית לא הכירה את האישה, וזו הודה לה אני בעלת התשובה שהערת לי ובזכות עצתך הפסקתי את האיפור המוגזם, ונס קרה, בעלה הגרוש נתן לה את הדירה שהתחייב והיא תלתה זאת רק "בעצה ששדה זהב" של הרבנית, ומה נתן לה בשביל הדירה שבזכותה?

הרבנית תח' סיפרה את הסיפור בשיעור "משבצות זהב" כשלפתע אחת המשתתפות מוסיפה אני מכירה אותה אישית, ופרנסתה היתה בעבר מאפרת, וכיום עזבה את האיפור מחשש מסיע לעוברי עבירה... (מפי בעלת המעשה).

המשך דברי הזוהר: "וגורמת לבניה שלא יהיו חשובים בדורם, וגורמת לרוח הטומאה שתשרה בבית" כמה נעים להתפלל בכותל המערבי שהשכינה לא זזה ממנו. וגם בכותל המזרחי בבית שבו נשמרים תנאי הצניעות הקב"ה בינינו.

"ואם בביתה כך וכל שכן בשוק וכל שכן אם היא מראה חציפות אחרת".

משפחה אחת שר"ל היו להם הרבה צרות ובאו לבקש ברכה מגדולי הדור, נענו שורת הדין מחייבת רוצים רחמים לפנים משורת הדין תחמירו בפרטי הצניעות! ענה אבי המשפחה הרי מפורסמת משפחתו בס"ד בצניעות, ענה מרן שליט"א, וכי להסתובב בתכשיטים ברחוב זו פעולה של לפנים משורת הדין??? מאז שאותה משפחה הוסיפה דברים שאינם חיובים בצניעות, אלא לפנים משורת הדין, חסד ה' נשפך עליהם.

ידוע שעל עבירות כאלה נשים מתות או יולדות בנים משחיתים, וכתוב שזה קשה מגוג ומגוג או בנים ובנות מתים כשהם קטנים.

והמה גורמות לבעליהן רעה למי שאין ידו משגת להלביש את אשתו כמו החברה שלה, והאישה נוכה... עד שצריך בעלה ליקח בהקפה או לעשות שאר איסור בממון חבירו, ואח"כ כשאין ידו משגת לשלם אזי נתפס בעלה או בא לשאר חרפות וביזוי...

הפלא יועץ: כל גלות ספרד האנוסים, האינקוויזציה המתים והגולים וכו' הכל התחיל מקנאת אשת מלך ספרד בטבעת אשת הרב, ולגנוב את הטבעת לא יכלה, אך כדי שתפסיק לחמוד בקשה מפי רנדו מלך ספרד שיעשה גירוש ספרד, וכמו"כ כ' בשו"ת תשובה מאהבה לתלמידי ה"נודע ביהודה" באריכות הנהגת מותרות מביאה את האדם לידי גזל חרפה וכלימה.

"תורה בלא צניעות" – יתבן?

אם למשפחה ברוכת ילדים שכל בניה וחתניה בס"ד מרביצי תורה מלבד אחד שהוא המפרנס לחלק ממשפחתו סיפרה שההבדל העצום במשפחתה היא של האח העובד, לעומת האחים בני התורה, ברמה המוסרית הרוחנית ההבדל ביניהם כל כך גדול, האח העובד מתפלל שבניו ימשיכו להניח תפילין! בעוד שהאחים הלומדים מתפללים שילדיהם יעלו בתורה ויראת שמים וכו'. כל ההבדלים המשמעותיים והעמוקים הנ"ל הכל התחיל לפני כ- 50 שנה, הילד נדנד, מדוע רק האחיות נוסעות לים עם אמא והוא לא, ובין כך אין תלמוד תורה והוא ילמד הרבה אחה"צ וכו' ובאין ברירה לקחו אותו ילד כבן 4 לחוף הנפרד. (בספר קדושת החיים עמוד ת"כ מובא עדות מת"ח גדול שליט"א שהחזון איש התנגד לקחת ילד בן שנתיים לים שזיק לו כשיגדל). פעם ועוד פעם, עד שנודע זאת לחזון איש ובשומעו זאת גופו זע, ומאותו יום לא לקחו אותו יותר, אך כבר 50 שנה שהילד הנ"ל בוכה למה שעו לתחנוניו, כולם היו מצוינים בכיתה פרט אליו...)

כיצד מעיזים אנו לאחר שלא כל כך השרשנו בלב בנותינו את מידת הצניעות ואת דרכה האמיתית של התורה לקום ולשאול איך קרה הדבר שבני ובנותי אינם הולכים בדרך ישרה? ומתרצים תירוצים טיפשים כגון שהסמינר אשם... או צריך להחליף את המורות וכו' וכו'...

כבר זעק **הרב שך** זצ"ל בכנס צניעות בירושלים "אם נשות אברכים לובשות מלבושים כאלה עלינו לסגור את כל הכוללים, כי אם האשה הולכת בפריצות מה שווה תורת בעלה, הרי כל תורתו הולכת לסיטרא אחרא".

ילקוט שמעוני: חובה עלינו להתחרט על העבר ולקבל עלינו לעתיד "לא די שהכעסתי לאלוקי פעם אחת, אכעיסנו פעם שניה?!

הרב וואזנר: "יודע הקב"ה כי בלתי אפשרי ליתן התורה הקדושה שעל פיה יבנו בתים של תורה וחינוך נאמן לבנים ולבנות אלא רק אם האישה בבית תתנהג ע"פ הקדושה והצניעות ותהיה זהירה מאוד בלבושה הצנוע. כי מה יועיל שמצד

אחד הבעל והילדים יעסקו בתורה? ומצד שני האישה תהרוס ביתה על ידי חוסר בושה וצניעות? על כן זהו התנאי לקבלת התורה, ולכן נאמר כה תאמר לבית יעקב – אם יש אישה צנועה בבית אחר כך אפשר לתת תורה לבני ישראל – ותגד לבני ישראל.

יש בנות הרוצות גם בן תורה וגם מודרניות ובהסכמת הבעל היא בוחרת להיות מודרנית בלבוש שבא ממקור הטומאה! ובשאר תכשיטים המופרזים וצביעת הפנים והבשמים, ונראית בהופעתה כגרועות שבאומות וזה גורם שבינם מתרדרר מכל הבחינות ובעלה שוכח תלמודו, ועוזב לגמרי את הכולל...

ואמרו חז"ל זכה – אם לומד תורה בקדושה וזוכה נעשית לו התורה סם חיים, ואם לא זכה – סם המות!

הרב יוספי: "כל שחבירו נענש ע"י אין מכניסים אותו במחיצתו של הקב"ה!!!" (שבת קמ"ט) ואלו הנשים המחטיאות את הרבים, עונשן חמור מאוד! עד שהמשנה באבות אומרת "כל המחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה", וכבר חרץ הרמב"ם בהלכות תשובה פ"ג ואלו שאין להם חלק לעוה"ב אלא נכרתים ואובדין ונידונים על גודל רשעתם וחטאתם לעולם ולעולמי עולמים... ואחד מהם מחטיאי הרבים! אוי איזה עונש!!!

הרי כל הנשים הללו חיים בעוה"ז לחינם! כל הצער והטורח שלהן ילך להבל ולריק בגלל החטאת הרבים, ומה אשיב לחילונים השואלים אותי מה עם החרדיות? איך מתלבשים בחתונות איזה פאות? זו צניעות?!!

חייבות נשים להתארגן ולהוכיח נשים בצורה יפה ולהסביר להם שהם מביאות אסון לדורי דורות...

תומרת חוסר צניעות

"המזלזלת בקביעות בצניעות תשובתה קשה" כפי שכתב החפץ חיים: "מכל זה ממילא נבין את גדולת העוון שמרגלת עצמה בזה החטא... כי היא מחלטת

עצמה לעבירה הזו, ואמרו חז"ל: "כל המחליט (קובע) עצמו לעבירה אין לו מחילה לעולמים!

ואמרו חז"ל מידה טובה מרובה ממידת פורענות פי 500 מכאן שהשומרת בקביעות על גדרי הצניעות שכרה הגדול שמור לעולמים.

הרב לפקוביץ: הגמרא בתענית מספרת על רבי יוסי דמן יוקרת שהיתה לו בת שנראתה מאוד יפה. יום אחד ראה שאדם עשה חור בגדר העצים שבחצרו, ועמד והסתכל לתוכה. שאל אותו מה אתה רוצה לראות כאן, אמר לו אני רוצה לראות את ביתך. אמר רבי יוסי לביתו: את מצערת את האנשים שובי לעפרך ואל יכשלו בך בני אדם. והדברים מבהילים מדוע שתשוב לעפרה, מה היא אשמה? וכי עשתה משהו שלא כדין, הרי ישבה בתוך ביתה, אלא חז"ל באים ללמד עד כמה חמור הנושא של קדושת ישראל שאם בת ישראל גורמת ח"ו להפך הצניעות אפילו שלא באשמתה לא כדאית כל מציאותה!!!

וכאן המקום לענות לאלו השאלות: התורה צוה את האנשים "ולא תתורו"... הציווי הזה לאנשים שלא יסתכלו על מה שהם לא צריכים להסתכל אבל מה זה שייך אלינו, זה הציווי שלהם שלא יסתכלו! התשובה היא, אמנם נכון, הציווי לאנשים נשאר ציווי לאנשים, אבל לאישה יש ציווי נפרד להיות צנועה! כדי להקטין את הניסיון שלהם, וכדי לא להביא למצבים של "לפני עור לא תתן מכשול" גם בלי זה איזו אישה רוצה להיות גורם שאחרים יחטאו בגללה?

צריכה האשה לעשות ככל שביכולתה לבל יראו אותה העוברים והשבים וכך למדנו יראת חטא מבתולה, דר' יוחנן שמע לההיא בתולה, דנפלה על פניה ואמרה: "רבונו של עולם בראת גן עדן ובראת גיהנום בראת צדיקים ובראת רשעים יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם" (מסכת סוטה) ומפרש המהרש"א שהתפללה שלא יכשלו בה בנ"א ויענשו על ידה, משום שעל ידי זה גם היא תענש, וכמו שאמרו חז"ל: "מי שנענש חברו על ידו, אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה!"

הרב אליעזר פאפו בספרו חסד לאלפים: ... "וכמעט כל עונש האישה בעולם הזה ובעולם הבא וזכותה לעלם הבא תלוי בזה"!!! והטעם בכל זה מלבד חיוב האישה בצניעות הוא גם כדי שלא תכשיל את הגברים בהרהורי עבירה! וכן בספרו פלא יועץ ערך מחשבה כתב וזה לשונו: "ועל אחת כמה וכמה צריכה האישה לזהור בזהירות יתירה שלא להכשיל את האחרים כי האישה ההיא תשא את עוונה והיא נוטלת חלק בראש, כי המחטיא את חבירו רע ומר יותר מההורג".

הרב זילברשטיין: "ידוע בכנסיה הגדולה של אגודת ישראל לפני שישים שנה עמד החפץ חיים במעמד כל גדולי הדור ואמר דברים חוצבי להבות על הצניעות. ובאמצע דבריו צעק בקול איך לא מתפוצץ לב יהודי, מהפחד הגדול מהעונש האיום והנורא של "ולא יראה... ושב מאחריו". אני חושב שהיום אנחנו מתחילים להבין מהו העונש של ושב מאחריו... ממש פשוטו כמשמעו! כל הקיום של כל העולמות והעולם הזה תלוי בהשגחת ה', ואם ח"ו רגע אחד הקב"ה מסיר השגחתו בגלל פגם צניעות אז ושב מאחריו. ואנחנו רואים מה קורה פה, אסונות, מחלות, אבולות ובכי רח"ל, וידוע שה"אמרי אמת" מגור דרש למחרת בכנסיה הגדולה וחזר על דברי החפץ חיים מילה במילה במעמדו, בהתרגשות גדולה.

הרב דן סגל: פעם שמעתי מהרב קלמנוביץ מאמריקה שאביו ר' אברהם זצ"ל אמר ששמע מפיו של החפץ חיים בוינה בכנסיה של אגודת ישראל שם, והיו שם כל גדולי עולם והיה שם עזרת נשים למעלה ולא היה ווילון גבוה, והיה נידון אם זה מספיק או לא, נמנו וגמרו לשאול את החפץ חיים שהיה שם, וסיפר ר' אברהם קלמנוביץ שהחפץ חיים ענה כך – מה הצרה הכי גדולה שיכולה להיות על כלל ישראל? כשהקב"ה עוזב אותנו. כל זמן שהקב"ה איתנו גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע אבל כש"הסתרת פניך" – "הייתי נבהל" ומתי הקב"ה עוזב רק בשעה שיראה בך ערות דבר – אז ושב מאחריו ממילא אומר החפץ חיים: כל הידור ששיך ואפשר לעשות ב"ולא יראה" צריך וחובה לעשות!!!

ורואים בחפץ חיים פשוט חדש בפסוק שזה מדרגות מדרגות כמה שעושה עוד הידור הקב"ה עוד קצת איתנו, פחות קצת הידור – פחות הקב"ה איתנו.

פעם ביקרה בראדין מורה מבית יעקב בלוי תלמידה בסמינר הראשון של תנועת בית יעקב, החפץ חיים אמר אז למבקרות: "כשהמשיח יגיע הוא יצביע ויציין את הבנות שנלחמו בשביל כבוד ה'!" מי מאתנו רוצה שהמשיח יצביע עליה כממעטת כבוד ה'?

חובה לברר את ההלכה!

הרב בעדני: חובה לברר את ההלכה אין פרוה בצניעות, ואין שטח הפקר זה או זה, הגבול גמיש מדאי וכל אחת לפי יצרה מפרשת, אחת תגיד זו פאה פרוצה נורא, והשניה תגיד לא, למה? זה טוב, מה ההבדל? מי מדריך את האישה יצר הטוב או יצר הרע, אם יצר הרע מובילה ולוחש לה, מותר פאה, מה זה חשוב, כך או כך, תקחי וזהו, ואילו יצר הטוב מזהיר שתשאר צנועה. מי מנווט את האישה לחנות? יצר הרע או יצר הטוב? אם יצר הרע מלווה אותה לחנות כל החנות צנועה בעיניה! הכל טוב ולכן צריכין חיזוק. צריך להתייעץ עם אישה יראת שמים! צריך לחזק את היראת שמים לפני כל יציאה לחנות! גם אותה בתולה התפללה, מדוע? ודאי היתה לבושה בצניעות אז מדוע התפללה? זהו יראת חטא שאחרי כל ההשתדלות שלבשה והתנהגה כמו שצריך "למהדריך" ובכל אופן לא נרגעה עד שהתפללה! "אני עשיתי את שלי ועשה את שלך ותן לי סיעתא דשמיא שלא יכשלו בי".

זוהי הערה גדולה למה שקורה אצלינו שבנות ונשים "מתגדרות" ויוצאות לרחוב העיר במיטב הלבוש... ולא חושבת לרגע כמה נכשלת בעצמה ומכשילה בני אדם גברים שעלולים להכשל בלאו "לא תתורו" מדאורייתא כל רגע. "לפני עור לא תתן מכשול" אלא מה לכל אשה ברור שהיא "בסדר" בצניעות, ו"בסדר" זה רחוק מלהיות בסדר. אסור להשאיר לשיקולה של כל אחת, אם זה בסדר או לא. על בגד מסוים יכול להיות ויכוח בין שתי נשים, אחת תאמר שהוא צנוע, והשניה תאמר שהוא פרוץ. והמחלוקת נובעת בדרך כלל ממידת היראת שמים של כל אחת, אם אין בה יראת שמים אז בטענות סרק היא יכולה להיות בקלות

"נבל ברשות התורה". היצר הרע מטעה אותה בטענה שזה מכוסה! שיער הראש מכוסה! הברכים מכוסים! הגרבים הדקות מכסות! אבל היא טועה, כי בהלכה יש גם "דת יהודית", ולפי דת יהודית בגד שיכסה מכף רגל ועד ראש, אבל הוא מאוד בולט, נוצץ, וכדו' – צריך לקרוע אותו לגזרים! כפי שעשה רב אדא לכרבלתא של אשה בשוק, (ברכות כ) שהיה בגד בולט וצבעוני (אדום) ומשראה זאת רבי אדא קם ממקומו וקרעו מעליה באמצע השוק. ואותו דבר בענין הפאה, פאות המושכות את העין וגורמות התבלטות כמו שלובשות המודרניות – זהו איסור גמור! אשה הנראית עם פאה כמו בחורה לא נשואה, יש בזה סרך של זנות ממש, ה' יצילנו, למה היא רוצה להיראות בחורה?

לעיתים אני חושב, שאותה אשה שלא נזהרה בפאה צנועה, כשתבוא לכסא המשפט בבית דין של מעלה – ויכנסו הקטגורים המקטרגים לגזור עליה דין מר וקשה, על שגרמה פריצות בישראל, וסילקה את השכינה ממחננינו רח"ל, והנה היא תראה שמי הם המקטרגים? היא תראה שכל הקטגורים הם דוקא הרבנים שהתירו את הפאה!!! אותם רבנים שהתירו את הפאה יאמרו לה: את סמכת עלינו – בשביל להכשיל את כל העובר ברחוב באיסורים חמורים הגורמים סילוק שכינה מישראל... ואוי לה לאותה בושה ואוי לה לאותה כלימה שיהיה לאשה הזאת שם. ולכן יש להדגיש את הענין הזה שאפילו בענין הפאה שהיא שנויה במחלוקת הפוסקים, ורובם אוסרים. אולם פשוט וברור שאין אף רב בעולם שהתיר את הפאות הפרוצות של היום, כי מי הוא זה ואי זה הוא שירחיב עוז להתיר פריצות בישראל, אלוקיהם של אלו שונא זימה הוא! רח"ל, ומי מעונין להיות שנוא ומנוודה בעיני האלוקים. (עכ"ל דבריו).

הרב שבדרון זצ"ל הורו לנו גדולי ישראל: "שחומרה אחת בצניעות שקולה ליותר ממאה חומרות בכל התורה כולה! כי הצניעות היא לב היהדות! ואם יהודים מחפשים הידורים בכשרות, בתפילין וכדומה על אחת כמה וכמה שעליהם לדקדק במצות כיסוי הראש שתהיה "גלאט" לכל הפוסקים"!!!

הרב מסעוד בן שמעון: קשה לדבר אבל רבותי נורא ואיום איפה עושים פגישה בשביל שידוכים? בלובי של בית מלון בושה וחרפה! אני מוכרח לדבר על זה בכאב נורא, זה חילול ה' איום ונורא. הרי אפילו החילונים באים ומספרים בתמיהה על בני תורה שנפגשים בלובי במקום משוקץ ומטונף מטומאת ארץ מצרים... כך רוצים לגדל ילדים? כך רוצים תורה ומצוות, כך יהיה הבית שיבנו קדוש? "זכו שכינה ביניהם", כאשר כל המחשבות רק תאוות ותאוות מימין ומשמאל, הגמ' אומרת בנדה י"ג: המגרה יצר הרע בנפשו הרי הוא בנידוי! והשו"ע פוסק ע"פ הראב"ד שהמגרה יצר הרע בנפשו אפילו בדבר היתר ורק מעורר תאוות ואינו מוכרח לכך גם כן הרי הוא בנידוי, ואין לך מגרה יצר הרע בנפשו כמו ללכת לבית מלון!!! ולשאר מקומות כגון הקרובים לחוף הים שמסתובבים שם באופן מיוחד חילונים גברים, ונשים פרוצים ביותר!

סובלנות וסלחנות – גם כאן?

הר' יצחק זילברשטיין: מסופר על אברך תלמיד חכם, שניגש להגאון ר' אליהו לופיאן ושאלו: "מה לעשות כאשר הוא מוכיח את בנותי ואינן שומעות לקולו? השיב לו הצדיק בשאלה: "האם פעם התעלפת כאשר הוכחת אותן?" השיב לו האברך: לא. אם כן אמר לו, לא הוכחת אותם! כי אם היו רואים בני הבית שבנפשך הדבר! ואתה מתעלף על מעשיהן הנלוות. ישמעו לך!

היה גאון גדול ושמו ר' אליעזר משה, שבתו לא שמעה לו, והלכה בשבת עם מטריה בידה, ניגש הגאון לבימה שבבית הכנסת, והכריז בקול גדול: "בתי נטרפה דעתה ולכן היא הולכת עם מטריה בידה, ואל ילמד אדם ממעשיה! לזאת יקרא תוכחה, ולצדיק כזה החס על כבוד קונו ומקריב את כבוד בתו פותח ה' את שערי החכמה וההצלחה!

הרב בעדני: יש עוד ענין שנוגע לכל אב ובעל בביתו שלו, והוא מה שכותב הרמב"ם בהל' סוטה, "כל מי שאינו מקפיד על בניו ובני ביתו, ופוקד דרכיהן תמיד לידע שהם שלמים בלא חטא ועוון – הרי זה חוטא! שנאמר "וידעת כי שלום אהלך

ופקדת נווך – ולא תחטא" אם כן כל אחד חייב לבדוק איך הבנים והבנות מתנהגים בחוץ, ואיך אשתו מתלבשת בחוץ. וברור הדבר כי כל המראות נגעים שמתהלך אצלינו ברחוב, הכל היה אפשר למנוע – אם היו בבית מקפידים על ההלכה הזו של הרמב"ם. והרבה עבודה והשקעה צריך כאן, כי עניני צניעות לא נלמדים ולא ידועים, לא לבחורים ולא לאברכים צעירים. המציאות מוכיחה, איך שנפגשים לפעמים זוגות צעירים ברחוב או בבית ומדברים יחד, והשיחה קולחת ביניהם, ואינם מקפידים שהנשים תדברנה בנפרד, והגברים בנפרד, שח"ו לא יוצר מצב שתדבר בחופשיות עם גברים אחרים. והדבר גורם מכשולים רבים, והכל מחוסר ידיעת הלכות אלו כראוי.

יש נשים הטועות לומר בענין הפתח בצואר ופתיחת כפתור או שנים, שזה חומרה?!

הבורות והבערות השולטת בתחום הצניעות, עלולה ח"ו לתת תחושה שמדובר כאן בתחום שולי, צדדי, קטנוני, בפרטי פרטים שאינם חשובים ואינם משמעותיים לאיש, וכל בר דעת יודע, עד כמה דבר זה רחוק אלפי מילין מהמציאות. שמדובר כאן בשאלת הקיום הרוחני של כלל ישראל מדובר באחריות על המשך הדורות בקדושה, מדובר בעבירות החמורות ביותר, הנוגעים לשורש קיומינו, ודאי שזהו מעשה תעתועים של השטן לבלבל אותנו כ"כ שנחשוב שזה לא כ"כ חשוב...

בכנס שנערך בשנת תשנ"ז אמר אחד הרבנים: "לפעמים באים אלי בשאלה בעניני איסור והיתר, וכשהרב פוסק: אפשר להקלו! אומרת האשה: למה להקל? ואילו בעניני צניעות – דוקא מחפשת את כל ה"קולות".

דוגמא לדבר, על השאלה מהו העובי הנצרך בגרב? מובן לכל שגרביים שקופות כמו זכוכית או ניר צלופן אינם גרבים אלא "כבגדי המלך החדשים", וכדי להחליט מה העובי המנימלי שמותר לגרוב ולצאת לרשות הרבים ובלי שבת ישראל תחשוב שמכבידים עליה סתם בגרב עבה או נחלת, רצו לבדוק את הדין ממש ללא חומרות. לשם כך התיישבו רבני בני ברק לדון דין גרביים בבית דין, כפי שדנים כל דין אחר לאמיתה של תורה. סיפר אחד הרבנים, כי הרב שלח אותו

לחנות של גרבי נשים, לקנות שם את כל סוגי הגרביים לכל סוגי העובי והצבע, רק ביקש שיכניס זאת לשקית שחורה שלא ישתוממו על רב שנושא עמו כמות גרבי נשים. אכן כך עשה, קנה את סטוק הגרביים הזה לקח ברכבו את הרב לבית הדין. בבית הדין ישבו כמה רבנים מכמה עדות וזרמים סביב לשולחן לבחון את העובי מה כשר ומה לא. הם פתחו אריזה אחר אריזה, לברר מה חדות מחוגי השעון בראייתם בעד גרב הלבושה על יד, בערך בעובי הרגל ופסקו את הדין, שאי אפשר ללבוש פחות מאשר 40 דנייר! חתמו את חתימותיהם: הר' וואזנר שליט"א, הרב קרליץ שליט"א, הרב זילברשטיין שליט"א, הרב בעדני שליט"א. לא אמרו סתם, דנו דין תורה ממנו, בצאתם אמר הרב, שהוא הולך להקיא מרוב גרביים, אולם לשם קדושת מחנה ישראל, מוכן גם להתבזות ולהתאמץ בכך. כל זה ארע לפני שבע שנים בערך, מאז שנת "אלפיים", חל שינוי בייצור הגרביים והן נעשו יותר דקות, שוב הביאו גרביים לפני הרב קרליץ, אף קנו לשם כך רגל פלסטיק המופיעה בחנויות הגרביים לתצוגה על מנת לראות על הרגל איך זה נראה הגרב על רגל דקה, על רגל עבה. הרב גילה שהגרביים בשנת אלפיים דקות מידי וכבר גם 40 לא מספיק, מי שרוצה לעשות רצון השם בשלמות יש לה להדר יותר בעניין זה לא פחות ממה שמהדרת בקניית בשר חלק גלאט... זו חובה חו מצווה!

וכן דנו בענין רוחב החצאית מה נקרא חצאית צרה, מי מחליט? זו אומרת זה לא צר, וזו אומרת זו כן חצאית צרה, ובכן לסוגיא הזו נדרש הרב וואזנר שליט"א אשר התבקש להחליט מה הוא מס' הסנטימטר הנדרש להוסיף למידת השובשת על מנת שלבושה יהיה בגדר כשר! ולא בגדר אסור, מחטיא ומכשיל.

לשם כך צילמו חצאית צרה הלבושה על אישה, אח"כ הרחיבו אותה מעט, ושוב צילמו, וכן הלאה. 7 אפשריות הרחבה, השתמשו בשתי סוגי חצאיות ובנשים אחת גבוהה ואחת רגילה. את התמונות כמובן ללא פני הנשים רק שטח החצאית הציגו להרב וואזנר שליט"א שיפסוק את הדין. הרב נאנח. להסתכל בדברים כאלו יגרום לו ל- 3 ימים לא להתפלל כמו שצריך. אולם למען קדושת המחנה וטהרת עם ישראל, הוא מוסר את נפשו, ריכוזו ותפילתו, ואכן הרב למד את העניין, ופסק

את פסקו, כששמעו את תגובת הרב, רצו לשאול עוד רב ופחדו למי להציע ופנו לרב גדול שאמר: אני מוכן להיות קרבן בשביל נשות ישראל!

היתכן שאשה תזלזל בפסק הלכה ותאמר: אעשה מה שאני מבינה, גדולי ישראל מקריבים את עצמם למענינו, ונשים אומרות: גיסתי הולכת כך, ובעלה הוא תלמיד חכם ודאי אינו מעיר לה (מאין לך?) וכנראה שזה מותר! מאימתי פוסקים כך הלכה?

תכל'ס

הרב ניסים קרליץ:

בגדים צמודים – אף אחד לא התיר להראות את קוי הגוף לעוברים ולשבים שברחוב, וחובה עלינו לבערם מקרבנו, שהרי כל מטרתן של הגיזרות הצרות היא הבלטת הגוף, לכן יש ללבוש רק בגדים רחבים, שבהם ודאי אין חשש להבלטת הגוף, המסכנת את הרואים.

בגדים שקופים – גרבי נילון וכו' העשויים מחומר שקוף אסור מדינא, אין הברל בין שערות מגולות לבשר מגולה, והרי ברור לכל אחד שכיסוי השערות בכיסוי נילון שהשערות נראות לא מקרי כיסוי! והוא הדין לכל הבגדים השקופים!

בגד שקוף כאילו הוא הגוף!

ראוי להעיר על צורך הזהירות במלבושי והנהגות הנשים אחרי הלידה כאשר נמצאות בביה"ח או בבית החלמה בשעות ביקור או לא כאשר גברים נכנסים ויוצאים, וכן צריכות להזהר כאשר הרופאים יוצאים ונכנסים שם או פקידי ופועלי ביה"ח נמצאים שם.

אורך שרוולים: בספר "לשכנו תדרשו": שהרבנית קנייבסקי ע"ה היתה אומרת שאם רוצים לזכות לבנים תלמידי חכמים צריכים שהשרוולים יקפידו לכסות את כל היד! פעם אחת כשאמא שלה, (שהיתה גם אמו של החזון איש) התפללה בבית הכנסת והתבטאה לאחר התפילה שהיום לא היתה לה אפשרות לכוין בתפילה,

מאחר ולאחת המתפללות היו שרוולים שלא מכסים מספיק, רק ממש מעט מאחורי המרפק באופן שהשרוול עלול לעלות מעלה בכל רגע, ובמשך כל התפילה חששה שמא יתגלה המפרק, ולכן לא יכלה לכוון...

שימי ♥ צריך לכסות את המרפק כך שבשום אופן לא יתגלה גם בשעומדים באוטובוס וצריך לצלצל, כשמרימים תינוק, כשמתרוממים להוריד שקיות בחנות... וכו'.

"מה יפו פעמיך בנעלים" – כנסת ישראל משתבחת בצניעות בנותיה שהיו כה צנועות ומכוסות וגם הנעלים! עקבים מתופפים "עוון עקבי יסובני". וכן נכתב באחד המאמרים "...עתה כוונתינו ליחד את הדיבור על אופנת העקבים (הסוליות) המתופפות בקול רם בעת הילוכם, תצילנה אוזנים לשמוע עקבות בנות ישראל ברחובות קריה, הרעש והקול אשר מקימות הללו בעת הילוכן נוגד לגמרי כל זיק של צניעות. "כל כבודה בת מלך פנימה" אפשר ללכת ברחוב אבל בצורה של "פנימה". ידוע מהחזון איש זצ"ל שזעק על כך ככרוכיא. בודאי מן הדין שכל אב משפחה ישם ליבו לענין נשגב זה אשר נדוש בעקב. שזוהי אחת מהעבירות של בנות ציון. בנוסף לכך גובה האשה משפיע ביותר על הבלטתה. לכן מעצבי האופנה קבעו הליכה על עקבים גבוהים, אשר בהם היא יכולה להבליט את עצמה, והצניעות נועדה להסתיר את יופיה של האשה. והעקב הגבוה נותן מראה שחצן ובולט ותדמית מרשימה...

מסופר על אחד מחבריו של הרב שמעון אגסי זיע"א שביקשו שיבוא לביתו ללמוד איתו חברותא, והבטיחו כי יהיו בחדר סגור בכדי שלא יהיו שום הפרעות, אמר לו הרב איני מוכן לבוא אלא אם כן יבטיח לו שלא ישמע קול קפקפים של שום אשה בחצר. סיפור זה מראה לנו כמה צריך להקפיד לא לגרום להרהורי עבירה, ולא להפרעה ללימוד התורה בקדושה.

עצה מעשית לתיקון הענין: גומי שאינו משמיע רעש בעקב למטה כדי שלא ירעישו הנעלים. ולא לקנות עקב בגובה מגדל אייפל...

בושם – אסור להשתמש בבושם שריחו נודף ומורגש לאחרים (כולל קרם ידיים, ודאודורנט) עוון זה היה בין הגורמים לחורבן ביהמ"ק!!!

איפור – הרב וואזנר: "לצערי ולדאבוני נשמע מן החיים ומכל הצדדים שמכה זו של סיקור עינים או שאר צבע עינים נתפשטה מאוד בין הבנות, גם פה בני ברק וירושלים עיה"ק, וכן כל שאר מיני איפורים, בנות ישראל עשו תשובה בעוד מועד! בנות ישראל, אם אתן רוצות לבנות בית שיהיה לכם הזכייה מן השמים. להיות לכם דורות בנים ובנות תלמידי חכמים תחדלו ממה שהוא **סתירה לכך**! יתן ה' לנו ולכם הזכייה והאשר שתזכו להעמיד לגיונות של מלך מלכי המלכים הקב"ה, לגיונות של בנים תלמידי חכמים יראי ה', לגיונות של בנות צדקניות, שיהיו ראויים, ושיזכו אתנו לקבל פני רוח אפינו משיח ה'... ברחמים גדולים אמן.

דיבור עם אנשים – הרב אליעזר פאפו בספרו "**פלא יועץ**": "אבל צריך לזרז את האשה שלא תקל ראש, ולא תרבה בשיחה ושחוק וקלות ראש, וכל שכן שאר קריבות דעת עם קרובי בעלה אלא תהיה בבית חמיה כבודה וצנועה מבית ומחוץ ולא תחטיא לשום אדם... ומעתה מה נאמר הרי עם קרובי בעלה כבר אסרו לדבר, אנשים זרים אשר בעיני הנשים כליסטים צריכים להחשב, כל שכן שאסור לדבר איתם.

וכולנו יודעים את המסופר על שלומית בת דברי ועליה אומר הרבינו בחיי "שלומית -- שהיתה שואלת בשלום הכל, מפטטת ואומרת: שלום עליך, שלום עליך. הזכיר אותה הכתוב לגנאי.

בספר **מעלות המידות** נאמר: פריצות גדול הוא לאישה שמדברת עם האנשים... אפילו במקום הצורך צריך להשמר מאוד מאוד, ורק לדבר מה שצריך ולא להרבות בדברים. כמו כן להזהר שלא יהיה דיבורן בקול רם כדי שעל ידי כך לא יגרמו הסתכלות של האנשים. קול באישה ערוה!

בטיולים מאורגנים חובה לבדוק האם ינוהל הטיול בכשרות, בלא תערובת הן באוטובוס והן בהליכה רגלית!

ספר **יערות דבש**: ...אין רוה"ק שורה רק במקום צניעות... וכפי שיותר בן אדם צנוע יותר תחול עליו רוה"ק. לכן הפרדה מוחלטת חייבת להיות בכל מקום בפרט בטיולים מסיבות וכו'.

קיים איסור לנשים ולבנות לדבר עם הנהג או עם השומר המצטרף לנסיעה, ועל המורות להשגיח על כך היטב.

קול באשה ערוה – יש להקפיד שלא לשיר באוטובוס בנוכחות הנהג, שאין לכך שום היתר!

מסופר על אשה בני ברקית, שעבדה רבות על הכנת קלטת מעולה לילדים. היא שילמה למנגנת עבור רקע המוזיקלי, שילמה על הקלדה עבור הדפסת תוכן השירים וכו' וכו'... לאחר שגמרה, וברכה על המוגמר, הרימה טלפון להרב וואזנר ושאלה האם מותר להפיץ קלטת שאישה שרה בה, וכתוב עליה רק עבור נשים ובנות, מרן שליט"א שאלה האם היא מדברת לפני, או אחרי מעשה? והיא ענתה אצלי זה היינו רק, ענה לה מרן שליט"א אלו היית שואלת אותי לפני, הייתי אומר (עדיף) שלא, כמובן שהיא גנזה את הקלטות כולם! והיתה מאושרת להקריב על מזבח הצניעות את התוכן הרוחני הרב שהקלטת יכולה לתרום, את ההכנסה הרבה הצפויה מקלטות ילדים, ובלבד לא להכשיל בספק יהודי אחד שישמע פעם את הקלטת, "קול באשה ערוה". וכמובן שהיא לא הפסידה ידוע הרווח הגדול שנגרם בעולם הזה ובעולם הבא בשכר זה.

מסופר על הרבנית חזן ע"ה שהיתה בתפילתה שולחת את ילדיה מחוץ לדלת שיקשיבו אם שומעים את קולה בתפילה.

צניעות הדיבור

הרב ואזנר: "כל המנבל פיו מעמיקים לו גיהנום" ועוד אמרו "הכל יודעים כלה למנה נכנסת לחופה, אלא, כל המנבל פיו ומוציא דבר נבלה מפיו, אפילו נחתם לו גזר דינו של 70 שנה לטובה נהפך עליו לרעה" ובעונותינו הרבים כל כך מרבים לדבר ניבול פה, בעיקר במקומות עבודה שעובדים נשים ובמשרדים. "ומעמיקין לו

גיהנום" ובא ר' נחמן בן יצחק ואומר לא בלבד מי שמדבר אלא אפילו מי ששומע ושותק ואינו מוחה... ואם כך, מה נאמר ומה נדבר? כמה צריכים להזהר לא להכניס העבירה הזאת בבתי ישראל לשמור על פה נקי וטהור, ואם ח"ו שומעים דבר כזה בבית מהבנים או הבנות אסור לשתוק חייבים למחות! ולהרגיל את הבנים והבנות להתייחס לפה כבלי שרת, כלי קודש לתורה ולעבודה ויראת ה' וח"ו שלא יחללוהו".

חופים נפרדים – בהרבה מן החופים אין תנאי צניעות מספיקים הן מבחינת ההפרדה בין נשים לגברים, והן מבחינת הקירבה לחופים שאינם נפרדים, לא להגרר אחרי השם "נפרד" אלא יש לברר באופן יסודי, אם יש כיסוי לשם "נפרד" גם בחוף נפרד אין לשהות בו ללא חלוק – לבוש מלא, שאינו שקוף! (גם בשמש) הוא חיוב גמור גם בתוך המים וגם ששוהים בחוף. משום שתמיד נמצאים במקום גם גברים באקראי או לצורך תפקידם כגון: מציל, מוכר גלילות, עובדי תחזוקה, וכו'. וב"ה שבימינו ישנן משמרות כדוגמת משמרת הקודש והחינוך וכדו', הבודקים את מצב החופים על כל פרטיהם ומרכיביהם ומפרסמים לאלו חופים מותר ללכת.

בבריכות יש להזהר שבבריכה תהיה מצילה ולא מציל! פעמים רבות מובטחת במודעות מצילה ובמציאות נמצא מציל. (בבריכות לא מרשים להמצא בחלוק במים כך שאם באמת מתגלה בסוף שיש מציל יש לחזור הביתה... אין שום היתר!) יש לבדוק היטב את הגדרות מסביב לשטח הבריכה האם אינם פתוחים או נמוכים.

מקומות עבודה – ספר משבצות זהב: הנמנעת מלעבוד במקום שאינו הגון מקיימת מה שנאמר "בכל מאורך" – בכל ממונך! ובודאי ישלם הקב"ה שכרה בכפל כפלים וישלם חסרונה בשפע ברכה והצלחה....

זהירות גדולה נדרשת מנשים אלו לפי שפעמים רבות כדי להצליח בעבודתן מקילות בענין ומדברות שיחה יתירה עם אנשים... רצונן הוא למצא חן בעיניהם. סכנה גדולה!!! בזמן שרוצות הן למצא חן בעיני המעסיק והקהל אשר המה בשר

ודם, מצד שני פוגעות הן במלך מלכי המלכים הקב"ה אשר הכל שלו ומידו הן העושר, והן הכבוד, ואיך לא ידאגו למצא חן בעינו של יוצר הכל ונותן הכל???

הרב ואזנר: יש במיוחד לעורר בענין איסור יחוד שנשים הולכות לעבוד בשביל שבעליהם יוכלו ללמוד תורה וזו משאת נפשם שיעלו בתורה אך יושב בשמים יודע האמת, אם הסיבה היא לימוד תורה, או שרוצים להרחיב את עצמם במותרות. אבל אפילו לשם שמים, האם מותר בשביל זה לגרום איסור יחוד? האם יוצא מזה נחת רוח לפניו יתברך? הרי לפי הנסיון שיש בידנו מהרבה שנים כמעט מן הנמנע ממש שאישה או הבת לא יכשלו במקום עבודתם באיסור יחוד החמור! ואני שם מחסום לפי שאיני יכול לדבר אבל דבר זה גרם לחורבן והריסה כמה כמה בתים מבתי ישראל ובאמת במקום להיות עזר כנגדו, נהפכה לשונאה של עצמה ושל בעלה ושל ילדיה לדורות עולם!

כבר חמישים שנה אני עוסק בהנהגת הציבור והשולחן ספוג מהסיפורים הנוראים שקורים במקומות עבודה, נשים מתחילות לעבוד והן צדקניות ואחרי שנה שנתים אי אפשר להכיר אותן בכלל!

המאירי כותב לא להושיב תינוק ותינוקת בשולחן אחד שלא ירגילם לדבר זה עם זו וקל וחומר מבוגרים.

בספר **מי ירפא לך** מובא: והנה היו 4 אסיפות בענין הצניעות שלא יעבדו נשים במשרדי גברים, ובאסיפה בירושלים השתתפו הגאון הגדול ר' ש. ז. אוירבך שליט"א (זצ"ל) והגאון הרב ר' מיכל פיינשטיין זצ"ל, הגאון הרב ר' חיים שיינברג שליט"א, והגאון המשגיח הרב ולבה שליט"א, וכולם הדגישו כי רחוק הוא מדרך התורה, בדור פרוץ כמו שלנו שנשים יעבדו במשרדי גברים וזו פרצה גדולה בענין הצניעות מכמה בחינות, ובפרט שלא כל הגברים העומדים שם "תוכם כברם", ובמשך הזמן הדיבור עם המעביד נעשה שוטף וטבעי "וכל המרבה שיחה ... סופו יורש גיהנום" ובזמן קצר מאבדת האשה העובדת שם את דרגת הצניעות שהיתה לה בעבר ומתחילה להתדרדר (בלא שתרגיש). ובכמה וכמה משפחות זה גורם גדול להפרת ה"שלוש בית", ואחת הסבות לזה משם שה"בוס" משבח אותה על

חריצותה ומדבר תמיד בלשון רכה ועדינה, ומחניף לה, וזה בעיני האשה מושך יותר מהקשר שיש לה בבית, כי מטבע האדם להמשך יותר למקום שמכבדים ומעריכים אותו, ושם היא "במרכז..." ולעומת זאת בביתה היא כעוזרת בית בבגדי עבודה, ועל אף שהיא סחוטה מהעבודה בחוץ, היא מבשלת, מכבסת, שוטפת, מחתלת, ועל כולם מקבלת תלונות, לא נקי לא טעים לא מסודר... אז פשוט ומוכן להיכן עיניה כלות, (ויכיר הבעל וידע כמה טובה תצמח לו אם יוקיר ויעריך את אשתו בביתו).

ואם הרבנים הזהירו לאשה מלעבוד במשרדי הגברים, אז חייבים להתבונן מה מתרחש היום בבנקים!!! בחנויות, ברחוב!!! שבעלי העסק מניחים שם נשים למכור בחנות, ובתור "מקדמת מכירות" הם דורשים מהן להופיע מקושטת ולדבר בחיוך ואדיבות עם כל קונה, "ובכח שכנוע כובש" להכריח אותו לקנות משהו, וכשנכנסים הספקים החילוניים ומביאים סחורה הן צריכות להחליף איתם שיחה... ועוד שהן רוצות להראות ל"בוס" כמה שהן מוצלחות ומועילות לו ובמשך הזמן נעשות מוכרות אלו בגדר של הנאמר בחז"ל "ומדברת עם כל אדם עוברת על דת יהודית", ואם לימדונו חז"ל אין אדם חוטא אא"כ נכנסה בו רוח שטות, אז מה נאמר על האוירה בחנויות וברחוב שהיא של קלות ראש... שכל כולו שקוע עד צווארו ברדיפת החומריות ותענוגי עוה"ז... וכן גם לא תמיד נכנסים לקנות אנשים כשרים במיוחד, ולבוש חרדי היום לא אומר הרבה, להפך הוא עלול להטעות!!! ועוד לפעמים יש בחנות או בבנק עוד פקידה או מוכרת והיא "מושחתת" ויכולה לקלקל אותה... והיא תלמד ממנה לדבר בצורה פרוצה, ועד כדי כך שיש חנויות שאסור לגברים להיכנס לשם שלא יתלכלכו ח"ו מההתנהגות של ה"מוכרת"... ואפילו שזה לרגע אחד, ואם כן מה תעשה אשה אם תצטרך לעבוד איתה כל היום... וחובה כפולה ומכופלת על הבעל, לחקור ולדרוש להיכן שולח את אשתו לעבוד, אם אין המקום דומה למה שנאמר בגמרא במסכת ברכות דף לב. והוסיף הרה"ג ר' מסעוד בן שמעון שאשה שחייבת כלית ברירה לצאת לעבוד מפאת עול הפרנסה ולא נמצא לה מקום אלא במקום שנמצאים גם גברים, תעשה שאלת רב, ותתאר לרב בדיוק את הצניעות במקום העבודה המוצע. ואם יתיר לה הרב חובה

עליה להשמר מאד בעיקר משני דברים: לא לדבר מעניינים שאינם לצורך העבודה, וגם בדברים אלו לקצר ושלא יהיה בקלות ראש. והשני, להקפיד על לבוש צנוע, לא להתקשט, לא להתבשם, ולא ללבוש בגדים בולטים ורעשניים, וכל אשה תבין מעצמה להוסיף כהנה וכהנה שמירה על שמירה...

בחוברת "הדרך" מובאים הסיפורים כדלהלן:

סיפר לנו רב ידוע, שנשאל על ידי תלמידו אם מותר לשלוח את אשתו המצטיינת בהנדסת מחשבים לעבודה בחברת ענק, המשרה הוצעה לה באופן רשמי אלא שדא עקא שהעבודה היא בחברתם של עשרות מהנדסי מחשבים. תשובת הרב: "איני יכול להורות היתר על עבירה חמורה כל כך".

אברך חסידי, בר אוריין, ירא ה' מנעוריו, קשיי הפרנסה וסיבות נוספות גרמו לו ללמוד מחשבים "במכון החרדי להכשרה מקצועית" – בהיותו בעל כשרון אדיר הוא גמר בהצלחה מדהימה את לימודי המחשב. בהמלצת "המכון החרדי" נשלח לקבל משרה קבועה בטכניון בחיפה, בהיותו בעל עתיד מבטיח במחשבים הובטחה לו משכורת גדולה. אולם בהיותו ירא ה' מנעוריו בירר מעט אצל אנשים מהו היצור שנקרא "הטכניון בחיפה" והתברר לו שהשם הנאה לו הוא "מאורת פריצים" תערובת מזויעה, פגיעה אנושה בערכי הקדושה. שמועות אלו הספיקו בשביל לענות בסירוב להצעה זו. אולם אנשי המכון החרדי שחמלו על "המצומצם" הזה שלא מבין איזה מכרה זהב נודמן לפניו, ניסו לשכנעו ונכשלו. הם באו בדברים עם הטכניון בחיפה על הכשרון העצום הגלום באברך חסידי זה, ושכנעו אותם שהוא שווה זהב, מהטכניון בחיפה התקשרו לאברך להציע לו משכורת עגולה, שגם עובד בכיר וותיק לא זוכה לה, והוא נשאר בסירובו, הוא הבין שהליכה לטכניון הוא סוף היהדות והרס המשפחה...

סיפר יהודי שלומד חברותא עם אברך ליטאי חשוב, שבתו למדה מחשבים באחד הסימנרים בארץ. בגמר לימודיה בהצלחה סידר לה מנהל הסמינר בכבודו ובעצמו, משרה בחברה גדולה ומפורסמת אשר סדרי העבודה הם: שני עובדים

(עבודת צוות) על מסך אחד... בת חרדית וגבר חילוני עובדים יום יום בצוותא על אותו מסך – שומו שמים על זאת!

עדות אישית: בת חרדית העובדת במגזר החילוני מעידה על עצמה: "אני מתפללת תפילה מיוחדת שאוכל לעמוד בנסיון כל יום ויום מחדש" – למי שמודע מהם הנסיונות במגזר החילוני (ניבול פה, נגיעה וכו') כל מילה מיותרת.

זה התוצאות של ההשכלה הגבוהה שמקבלות הבנות בסמינרים, לימוד ההי-טק ושאר מקצועות ברמה גבוהה גוררת את הנשים והבנות לעבודה במקומות חילוניים, אשר אחריהן מי ישורנו, וכבר בתים רבים התפרקו עקב מקומות עבודה אלו.

הרב שכטר: "אין שואלים בשלום אשה כלל"

ואם לפחות היו לומדים שו"ע, ויודעים מה אסור ומה מותר ואיך להשמר מהם, אבל הבעיה שלומדים עיתון במקום שו"ע, מקבלים את האינפורמציות מהעיתון. – "אין שואלים בשלום אשה כלל" זו הלכה מפורשת! להרים טלפון ולומר לאישה "מה שלומך" – זה איסור חמור, וחז"ל אומרים: "כל המרבה שיחה עם האשה גורם לרעה לעצמו, וסופו יורש גיהנום וקל וחומר באשת חברו!!" **אוי, כמה עוברים על ריבוי שיחה בטלפון?** הרי אם אשה משוחחת בטלפון וחושבת שבגלל שלא רואים זה את זה מותר, הרי היא נהפכת למדברת עם כל אדם, ומרבה שיחה היא "עוברת על דת יהודית"! זה מוריד את הגדרים, ומביא לידי קירוב ח"ו, וחז"ל חששו לזה מאוד, ואמרו במסכת כלה: הכריז ר' אלעזר בשלוש מאות שופרות ואמר: כל המקבל כוס מיד כלה ושותהו אין לו חלק לעוה"ב, וקל וחומר מאשת איש דעלמא וקל וחומר שאר קריבות כצחוק וקלות ראש... (חיד"א שם). אין לך דבר המרגיל אחד לשני כריבוי שיחה. ואם כן הרי על דברים מסוג זה אמרו "אין לו חלק לעולם הבא" ור"ע אומר באבות: "שחוק וקלות ראש מרגילין לערוה" ואומר שם רש"י ורבינו יונה שהשחוק ודברי שיחה בטילה עם קלות ראש ממשיכים את האדם לידי עבירה, ה' ישמרנו. והסיבה לזה: כי בדרך התורה וגם בדרך הטבע אשה שייכת לבעלה, לא למישהו אחר, וכשמדברת עם כל אדם, היא כבר לא לגמרי של בעלה

ויש כבר הרבה "ידידים" ומדברים בטלפון בידידות, ואם היא עוד מכניסה את החילוניות הביתה על ידי שמשנה "לבוש", ו"צורת הדיבור" – סלנג חילוני! אז מה ישמור אותה שלא תיכשל בחמורה שבחמורות???

הרב יוספי: יש בחנויות, במכולת ובצרכניות נשים שמתנהגות כחברות של המוכר! פונות אליו בשם פרטי: משה כמה זה עולה? מה זה משה? זה אח שלך? מה פתאום לפנות אליו בשם פרטי?

יש לפעמים ה' ישמרנו בין שכנים ושכנות שקוראים בשם פרטי זה לזה, זה נורא ואיום! וכן בביקורים של זוגות צעירים, יושבים ביחד ומבלים, פעמים שתי זוגות, ופעמים שלש זוגות, יושבים לבלות ומדברים ומחייכים – אין אפטרופוס לעריות!!!

קירבת דעת בין בני משפחה שאסורים זה לזה, גיסים, בני דודים, וכו' כל עוד התורה הקדושה אשר קבעה הלכות יחוד, ואסרה לשניהם להמצא יחד בחדר סגור אפילו לשניה, ומה שאסור באשה זרה אסור גם בקרובותיה! במשפחות רבות הדבר מתחיל רק עם איזו ברכת "מזל טוב" לבבית וגולש הלאה אל מעבר לכך. בדיחות וצחקוקים, אוריה נעימה וחמה... כל אלו הן בגדר שחוק וקלות ראש המרגילין לערודה!

מובא בספר בנות ישראל: המוכרות את כל קדושתן עבור כמה פרוטות:

פעמים רבות כשבאות נשים לקנות צרכיהן בחנויות שואלות כמה זה עולה, ועונה לה המוכר, כך וכך, וכדי להרויח כמה פרוטות, מתחילה אותה לבקש על הורדת מחיר, וכשאינה באה על סיפוקה בנסיון של משפט אחד, או שנים, מאריכה בדיבורה או בסיפור... במקום פלוני הייתי, ושם סחורה כזו, ובקשו פחות וכו' וכו', ופעמים שנמשכים התחנונים לפיוסים, ומפיוסים לקלות ראש, ואחר הכל אולי תרויח כמה פרוטות.

נתבונן מה עוללה אשה זו: הכשילה את המוכר בריבוי שיחה עם האשה, והרבה פעמים נגררים לקלות ראש. כי אותו מוכר לא יטמון ידו בצלחת, וכשנודמנה לו אשה המרבה בשיחה ירבה גם הוא כמותה. אם כן – נכשלה

והכשילתו, ואם ישנם באותו מעמד עוד אנשים הממתינים בתור, הרי שמכשילתו גם אותם, כי צריכים המה להמתין עד שתסיים אותה אישה את שיחתה.

אם קצת היה לה חיזוק באמונה, לא היתה באה לזה. ראשית – וכי בדאי על כמה פרוטות שתפסיד לאבד מקדושתה וצניעותה, ולהיות נכשלת ומכשלת את הרבים? ועוד, וכי יעלה על הדעת שאשה המסכימה בלבה להפסיד כמה פרוטות והעיקר להמנע מחילול הצניעות, כי ה' יתברך לא ימלא חסרונה? האיך יעלה על הדעת, הלא ודאי השכינה עם אותה אשה, והשכינה תשפיע לה כל השפע והטוב שבעולם וזה פשוט שהנסיון הוא לראות עד כמה חשוב לאותה אישה ערכי הקדושה והצניעות. בנידון דידן העון גדול יותר – כיון שהנסיון קטן, וככל שהנסיון קטן נקל להתגבר עליו, ועונש הנכשל גדול יותר. והרי אשה שמוכרת עצמה לרשות היצר עבור כמה פרוטות, הרי שזה נסיון קטן על הפסד כל כך גדול.

כמה תפילות תקנו חז"ל כדי להיות נשואי חן בעיני ה' יתברך: "שים שלום" וכו' "תתנו לחן ולחסד בעיניך" ... וענין זה של מציאת חן בעיני ה' יתברך הוא דבר יקר מאוד וכנאמר אצל נח "ונח מצא חן בעיני ה'" ומי שהוא מוצא חן בעיני ה', ה' נותן לו מתנת חיים עבור החן שמצא בעיניו ומי לא זקוק למתנת חיים, מי יכול לומר שמגיע לו? הלא כולנו חיים בחסד, ומאין יבוא החסד אם לא על ידי החן שנשא בעיני ה'? אשה יקרה, תני דעתך והשתדלותך לנשיאת חן בעיני ה' שהיא על ידי צניעות על כל גדריה ודקדוקיה, והרוחת כפלים גם נשיאת חן בעיני ה' וגם בעיני הבריות, שהרי אמרו חז"ל: כל שרוח המקום נוחה הימנו רוח הבריות נוחה הימנו.

הרב וואזנר: יש לאשה להמנע מלדבר בפלאפון בנוכחות גברים, ובמקום הכרח, עליה לשמור על טון דיבור נמוך, ולצמצם את אורך השיחה בכל שאפשר, ולא לגרום לכך שכל שסובבים לה יהיו "שותפים" איתה בשיחותיה...

וידאו – הר' וואזנר: יש לאסור את השימוש בוידאו בחתונות שהוא המרגיל אותם להכניס דבר טמא זה לבית ועבירה גוררת עבירה שמתכנסים אח"כ כל בני המשפחה ורואים את החתונה בוידאו וכל המחיצות שהניחו בחתונה להפריד בין הגברים לנשים נופלות כעת. ובני המשפחה הגברים רואים את כל ריקודי הנשים

ושירתם, ובזה מקימים בעצמם דברי הגמ' בסוף מסכת סוטה "זמרי גברי ועני נשי – גברים שרים ונשים עונות זה כמו – אש בנעורת" וסופם מי ישורנו, ועצם הצילום בחתונות שבאים צלמים גברים לצלם את הנשים ונכנסים לעזרת הנשים באמצע ריקוד הבנות ושירתם, וגם הרבה פעמים נשארים שם זמן רב להנאתם ואינם טרודים במלאכתם, ודבר זה איסור הוא וצריכות להפסיק הריקוד ברגע שהצלם נכנס לעזרת הנשים, וראוי ליחד אישה צלמת לעזרת נשים!

"האוטובוס שנשרף" באחד מימי בין הזמנים התקיים טיול של בחורי ישיבה לצפון, הנסיעה התארכה וחלק מבחורי הישיבה החליטו להנעים את הדרך בסרט, מארגני הטיול התנגדו אולם ידם התקיפה של הבחורים גברה, הסרט הוקרן ואחד הבחורים התנדב "לצנזר" קרי: להסתיר בידיו מראות אסורים תוך כדי הקרנה... לא תמיד בהצלחה... כלילה ישנו הבחורים באוטובוס, לפתע ארעה דליפה והוא החל לעלות בלהבות, מהעשן הרב והריח החריף הקיצו מס' בחורים והחלה מהומה רבה צעקות, והיסטריה, הבחורים המותשים מהיום הארוך והמפרך נעו בקושי רב בנס הצליחו למלט עצמם בלא פגע... אולם את התפילין לא הצליחו להציל, גם החליפות והכובעים עלו באש. כשחזרו לביתם הבחורים עיפים ומפוחדים ללא תפילין וללא המלבוש הישיבתי.

אחד מהאבות ששמע על אירועי היום, הפטיר ואמר האש שכילתה את התפילין שכתוב בהם "השמרו לכם פן יפתה לבבכם" המחישה באופן ברור מה קורה לאדם הצופה בסרטים, לא רק את הכובע והחליפה יוריד אלא גם את התפילין הוא עלול לזרוק...

סיכומן של דברים

החזו"א כתב על בנות ישראל: מה נורא הכאב ומה אכזרית המכה לאכוף על בנותינו האמונות עלי צניעות המפוארה לצאת חוץ למחיצותיהן לשמוע את הלעג וההתלוצצות על הצניעות החביבה. זהו אצלן נטילת הנשמה ליטול מהן את הצניעות!!!

הבה! לא נכאיב לעצמינו ולגדולי הדור, נזכור כי האמא היא הזורעת את השורשים והילדים הם הפירות. בית שאבניו תורה וחסד המלט המחבר והמחזיקן זוהי הצניעות!

עלינו לזכור שבגד אינו מקבל הכשר להקרא צנוע לפי מה שאנשים אומרים אלא לפי מה שחכמים קובעים, אין לקבל את טענת אותן החושבות שפיסקי הרבנים נקבעים ע"פ הדברים שהם שומעים מפי הנשים, ואין הם מכירים את הענינים מראית עיניהם. לא כן הדברים, כפי המדרש הידוע בגמרא שמאז שניתנה תורה לישראל כח הפסק ביד חכמי ישראל ואין סומכים אפילו על בת קול, ולא יהיה מקום לטענה שטוענים, שהם לא ראו, אף אם אמת הדבר, מ"מ כיון שקבעו שהלכה היא כמותם כך ידונו אותנו בשמים, ודת יהודית שווה לאיסור דאורייתא שבשניהם יוצאת בלא כתובה כמבואר בכתובות דף ע"ב עמ' א'.

מרכות "משמרת החיים" בירושלים נכנסה עם עוד רבנית ושאלה את מרן הרב אלישיב שליט"א שאלות בעניני צניעות, והרב אמר לה, שבעניני צניעות הוא לא מתערב, אלא כל שאלה בצניעות צריך לפנות אל הגר"ש וואזנר שליט"א, ומה שהוא יפסוק, שיגידו שהוא אמר.

הרבנים לא סומכים על דברי הנשים אלא מבררים בעצמן כל פרט ופרט וכשם, שמתעצבים עם חשמלאי בעניני חשמל בשבת, ועם רופא בענינים הנוגעים לו, ועל פי הנתונים וברורים נוספים הם פוסקים את ההלכה כך בצניעות, קורה שכמה רבנים מבררים באריכות ויסודיות מרובה הפרטים – ורבנים אחרים שמכירים את הנושא פחות לעומק סומכים על הבדיקה של גדולי הרבנים שעליהם הם סומכים!

סיפר הר' טויסיג שהרב וואזנר אמר לו, שהביאו לפניו חוברת של בגדי נשים ובקשוהו שיעבור על החוברת ויורה לעם איזה לבוש הולם את בנות ישראל וממה יש להתרחק, למותר לציין כמה רחוק הדבר מהווית עולמו של הרב וואזנר השקוע כולו בד' אמות של הלכה. הוא נענה לבקשת העסקנים החפצים לסייע בידינו ללכת בדרך התורה, והקדיש שלוש שעות (!) לעיון בחוברת כשכל סעיף ופריט נידון על פי סעיפי השולחן ערוך ממש. ואמר הרב שלאחר העיון בחוברת,

כאב ראשו כל כך עד שלא יכל להתרכז במתן פסקי הלכה לשואליו, מגודל המאמץ שהדבר דרש ממנו!

אחר כך הביאו את החוברת לפני **הרב שיינברג** ראש ישיבת תורה אור, והוא אמר על כך, שהוא יודע שיתכן שהדבר יפריע לו מאד, ויורידו ממדרגתו, לעיין ולהתעמק במלבוש הנשים וסוגי הפאות, וכו', אולם הוא מוכן להקריב זאת למען כלל ישראל!

גדולי הדור שהם בבחינת אנשי האלוקים, הורידו עצמם מרום מעלתם אל פרטי הלבוש שלנו, אל סוגי הגזרות והדגמים האופנתיים... והתייחסו בכל כובד הראש ההלכתי והמוסרי לכל פריט וסעיף בבגד, ואנו, נשות עמך ישראל נסתפק בהצצה, בהנדה עפעף ונפטיר, 'טוב זה לא בשבילי'... הרבנים שאסרו את כל סוגי הפאות כמו הארוך מדאי, רחב מדאי ומכסה את הפנים קצוץ כמו בן, או מראה רטוב, אם הם אסרו הם ידעו למה! הגוים רוצים להחטיאנו "למה דוגמא זו? -- נשאלו יצרני הבגדים "כדי להבליט את הגוף" – זהו בדיוק מה שאסור!

בת ישראל כוחה, וחכמתה, וכל מחשבותיה, צריכות להיות בכיוון איך לא להתבלט, איך לא למשוך, לדאוג לכך שבחורי ישראל אם יעברו לידה, לא יראו בה משהו יוצא דופן, אלא בת ישראל רגילה, כמו שיש להם בבית, ולא יחשבו: הנה צועדת כאן אשה מיוחדת, עם טעם מעודן, עם תכשיטים מעוצבים, או איפור מגוון, איזו אפליקציה בגב ודאי זו אשה נפלאה... מושך תשומת לב... וכך יסתכלו ויהנו, ה' ישמור, כמה הם יחטאו, ואנו חוטאות בהצבת מכשול – ולפי עוור...

למה זה נורא? כי זה מחטיא! מי קבע שזה מחטיא? הרבנים! אותם רבנים שפסקו כי העוף טריפה – ואני אזורקנו בלי היסוס, השידוך לא מתאים ואני אעזבנו, אותם הרבנים אמרו שהפאה לא כשרה, אם כן אני אקצר אותה!

כל אחת ואחת יודעת בדיוק מה הנסיך האישי שלה בצניעות, באיזה פרט קשה לה אישית, ללכת כהלכה. לאחת קשה לשמור על מחשוף הצוואר הרחב מדי. לעיתים, רק סנטימטר אחד המתרחב משני צדדי הצוואר – וכבר הלבוש הוא לא

כהלכה. מפחיד! סנטימטר אחד הורג ומחיה!!! בדרך כלל זה אפילו לא בכוונה, אך מה לעשות זו החולצה שמכרו במכירה...

לזו קשה כל כך לשמור על כיסוי הראש כהוגן, הסנוד שגולש אחורנית, המטפחת שאינה מכסה כראוי את צדדי הפנים והכל, סתם ככה, בלי כוונה... ואחרת עדיין פוסחת על שני הסעיפים, ולמרות שהיא יודעת היטב שצריך לכסות את הברך -- היא עדיין מאלו הגורבות גרביים עד הברך בלבד. נכון, החצאית התארכה ואף על פי כן: החובה לכסות את הברך -- בעינה עומדת. וכשהחצאית לא ארוכה -- אין בכלל על מה לדבר. הכיעור מתגלה לעין כל!

ואלו רק דוגמאות שכיחות לאותם פרטים שהם מעיקר הדין, ולא נגענו בדברים שהם משום "ובחוקותיהם לא תלכו" כל אחת יודעת בדיוק ובאמת מה בסדר אצלה על פי הדין, ומה בסדר אצלה על פי "דעתה" ולפי מאווי ליבה...

מסופר על אשת אחד הגדולים, שצניעותה היתה מיוחדת במינה, מספרים עליה כשהיה לה נסיעה או ביקור אצל הרופאה היתה מורידה תכשיטיה ולובשת בגדים פשוטים, ההפך ממה שעושות אחרות, לצערינו שכאשר יוצאות מן הבית נותלבשות יפה, ומיפות את עצמם... היא מעולם לא הרימה עיניה אם היתה צריכה לענות לאיזה גבר שהיה קרוב או רחוק! ממש נפלא שבנפלאים!

העצה לאשה שלא תכשיל אחרים אף בלי משים וכוונה הוא מה שכתב הגאון הקדוש בעל פלא יועץ: "ועל הכל מה טוב שתקדים תפילה לצרה ותשפוך נפשה לפני ה' בכל יום שיתקננה בעצה טובה מלפניו באופן שלא תתגלגל חובה על ידה".

ועוד עצה לשבת וללמוד את ההלכות, אם לומדים הלכות צניעות, וקוראים מאמרי חיזוק בנושא וכדומה, זה מאד מיקל להתגבר אפילו על דברים שקשה, וזו גם הבטחה הכתובה בחז"ל "אם יגעת הרבה בדבריהם הקב"ה מסיר יצר הרע ממך" שווה ללמוד ולקרוא ולו בשביל הסגולה.

הר' וואזנר: "מומלץ לשנן את הספר משבצות זהב לבושה ואשרי הנוהר והמזהיר". הר' שמואל אויערבאך: "ובודאי שהספר הזה יביא תועלת למאוד לבנות ישראל". הר' בעדני: כמה יש להודות למוציאי הספר משבצות זהב לבושה שהביאו הלכות צניעות מבוררות.

זאת באמת חובה גדולה ומחייבת, אבל טמונה בה גם סוכריה מתוקה: כל רגע ורגע שאנחנו לבושות בצניעות, אנחנו מקיימות מצוות עשה דאורייתא. מאות מצוות ביום אחד, אלפי מצוות בחודש, רבבות מצוות בשנה... כמה מליצי יושר אנחנו אוספות לנו בלי טרחה בלי מאמץ רב, פשוט בלישה יומיומית של בגד צנוע! כמה זכויות מוסיפה לנו המצוה הזו!!!

"למעשה"

התקנון דלהלן נערך ע"י צוות ת"ח והיה למראה עיניהם של הרבנים הגאונים אשר עוודו את פרסומו:

הרב שלמה זלמן אויערבאך שליט"א (זצ"ל), הרב שמואל הלוי וואזנר שליט"א, הרב בן ציון אבא שאול שליט"א (זצ"ל), הרב ש. זילברשטיין שליט"א, הרב יוסף שלום אלישיב שליט"א, הרב ניסים קרליץ שליט"א, הרב יהודה צדקה שליט"א (זצ"ל), הרב מ. ז. לוריא שליט"א, הרב חיים פנחס שיינברג שליט"א.

שרוולים: המרפק חייב להיות מכוסה בכל מצב, ולכן אין ללבוש בגד עם שרוולים רחבים או מתורממים. בהם מתגלה המרפק, אפילו אם רק באקראי.

אורך השמלה: הברך חייבת להיות מכוסה בכל מצב, בין בישיבה בין בהליכה, וכבר פסקו פוסקי דורנו, שיש ללבוש שמלה שאורכה מגיע עשרה ס"מ מתחת לברך.

שסע בחצאית: אסור משום פריצות, אפילו גורבים גרביים, ואפילו כל השסע כולו מתחת לברך.

גרביים: לבישת גרביים חובה. גרביים שקופות או מעשה רשת אסורות, ויש ללבוש גרביים שאין הבשר נראה בגירור דרכם. אין לגרוב גרביים המגיעות רק עד מתחת לברך, היות ועלול להתגלות מקום החייב כיסוי.

הצוואר: הצוואר מותר לגלותו. גבול הצוואר הוא:

מהצדדים: מתחילת השיפוע לצד הכתף, חייבים לכסות **מלפנים:** מבליטת העצמות ומטה חייבים לכסות **מאחור:** מהחוליה הראשונה של הגב צריך להיות מכוסה. יש נהגין ללבוש רק צווארון סגור.

המכשול בצוואר מצוי מאד, ויש לשים לב למיקום הכפתור העליון בחולצות, ורוחב הפתח בסריגים או שמלות ללא צווארון.

הראש: אשה נשואה חייבת לכסות את כל שיער ראשה במטפת או פיאה בהתאם למנהגים. וכבר פורסם שפאות ארוכות מהכתפיים או תסרוקות פרועות אינן מדרכי הצניעות ואסורות.

דין כיסוי: בגד העשוי כעין תחרה או שקוף אפילו רק בחלקו, או סריגים מחוררים וכדומה אינם מהווים כיסוי כהלכה.

צניעות: מלבד חובת הכיסוי הנ"ל, מדיני צניעות אין ללבוש כל בגד הכולל בעצמו או רועש בסגנונו.

"הַגִּיט"

בביש ההלכה

למה בביש? כי זה מסוכן הרבה יותר מבביש. ואדום הלכה? לא צריך להסביר. בבביש, אם בטעות סוטים מהנתיב, או לא מבחינים במאורע עצום. או מניסים להספיק את המצור... טעויות בבביש. בתוסף לך בכל שמהייתה, את תוצאותיהן מי ידע? התוצאות אינן מתחשבות במידת הידע, השגחה או הכשלונות. תוצאות הן "טבעיות" וכל כך נוראיות! גם בבביש זה כך וגם בהלכה.

אם מדובר "הגדרת המחשיב" תוסף הלב אינו מפתית את עוצמת הנצח הרוחני לעולם, רק בדין שמים, בחלק של ה"בין אדם לאדם". יתחשבו בן אולי. למרות שהעצום בלימוד ההלכות זועק עד לשמים אמש ואם ח"ו גזר של מחשיב את הרבים, הי ישמור מה נסתר ומה נסתר?

כמובן, שלציבור זה אין צורך להצביע, התחושה היא, שלמרות הרמה הרוחנית הגבוהה לא לכולנו אמות המידה המספיקות, כדי לאמוד כראוי, לנכוח כל אופנה מתחלפת וכל סגנון מתחדש מה ראוי ומה פחות ראוי, לענות על התואר הגד.

בקיאות וידע נרחב בהלכה ובשורש הרעיוני שמאחורי גזרי הלבוש לנשים. כל אלו, יחסכו מאיתנו את הצורך לשנון גדרים וסייגים, במספרים, בסטטיסטיקה וב"דנייר". כמו ילד פשוט שזה עתה עושה את צעדיו הראשונים במיבה, ובלי מחברות, שורות, תפרוצה האותיות את כל הגבולות, אנו בראינה. עדיין צקוקים לשורח.

טרם נתחדדה תחושתינו. עוד לא הפך טעם הלבוש הטבעי שלנו. למאוס את יטעמי של ההלכה. פסילה מידית מצידנו. היא בדרך כלל על רקע של "יאכנס". צבע דוהה, או סגנון שאינו מתאים לשכבה החברתית אליה אנו משתייכים. כדי ללשט את נקודת הראות, ולהפיק את חזית הראיה לראיה

בעין יהודית. כדי שטעמני יהא בו טעם של דעת חורה. צריק ללאמד עז
ועז. לרודד את המבט. לשון גזרים וכללים איגעים "וקטננים" עז שנחבג
לכתוב בשורות. גן במחברת חלקה...

תקנונים רבים מתפרסמים מידי פעם. והדבר באופן עקרוני. חריג בנף
ההלכה. לא מקובל שכל שבוט או חודש. יוציא איזו הלכה חדשית
במהדורו מודעות רחוב או בהפצה עיתונאית. כל ירא הי. שהוא כאבן
ההפק של "ואשר לא שם ליבוי" יודע שאחת מחובותיו המבנות מאלוהין היא
לימוד הלכות היום יום.

ובגדים - אנו כידוע לובשות בכל יום. אין צורך להציג את הטיחוק בבק.
שאנו מסתגלות להתעסק בהלכות בין פרסום מודעת חוצות לפרט
בעיתונות. בין קריאת קודש אחת לתקנון חדש ובניית להתלבש ככה. איך
שמבינים... גדולי הדור יוצאים מגדרם. ואטריחם עצמם רבות לעמוד על
הפצות המחודשות כדי להציל רבים מעוון ולעבוא את הרבים. אבל אנו.
ציבור שאוהב להצניח. ובמיוחד דברים מעצבנים. כולנו בסתר ליבנו יודעות.
שכל הצנחה שהיא. בכל מחוס בעולמנו צה היא פעולה. ונוסח כל משקל
לסמאת הצנחה אן הסג האמור לעיל.

שכתי ש"עצרת" שפסח מגיע ב"ו בניסן. רק כאשר אדי העלמת הכלים
כבר מתארים ברחבת בתי הכנסת. ודאי תחשב לא הגיונית.

ומה תאמרו על גיסתי שבימי שישי הקצרים. נכנסת למטבח ב 2 בצהריים.
ואתחילה להכין סלטים. דגים. חוספות. ואיתכנני עז אפיית חלות... אבל
כולנו שכלל לא ביטלנו והשבת בעיצומה. טרם ניקנו הבית. חמץ שוב
בפינות. נויבא במעמקי הארנות ופסח כבר הגיע!

אנו. שלובשות היום. אתמול. אחר בגדים. ואת ההלכות עדין לא למדנו.
אנו היוצאות לרחובה של עיר. ואת צורת ההתנהג לא ידענו. אנו ההלכות
ברשות הרבים. וטרם למדנו ללכת. אוי מי יפקדו את עינו? תינחק האמת
את צדדיו הראשונים. האא כה חסר בטחון. הרי כבר נפל פעם אחת.

ולאחריה עוד כמה פעמים ראשו נחבט. רגליו מעדו עתה הוא כבר נצמד.
הוא נותן יד. נחמק בקירות. מהסס. ואני הנדע כמה נפלנו כמה בשלנו.
והגזע אבל כמה בשלנו בסיבתנו? אבל לא ניכר שמץ של היסוס ורעדה עלינו.
איננו נראים כתינוק הפוסע את צעדיו הראשונים. גוון צקף. קולנו נשמע
ברמה. הילוכינו בוטח. אולם היש מלנחות מאיתנו? אפילו את ההלכות לא
למדנו!

"קצוצים" (עם ברוחה הבגדים)

קשה להזכיר על התאריך במדויק. ועל נקודת המפנה ההתחלתית. אולם
ברור הוא. שפול דבר בישראל. משהו מהותי השתנה בשנים האחרונות
בלבוש. סגנון ואופיו.

דברים רבים שלא חלמנו שיראו בחובותינו קמו והפכו למציאות רווחת
ורגילה. אף בקרב הטובים שבאחינו. ואה יענו איזובי הקיר? אושגים שהיו
מובנים לכל בר דעת. היום צריך להסביר ולהאמין ולהוכיח שזו היתה, ובכלל
עד שמהינים... שכחו מה זה נקרא להתלבש!

לפני חמש שנים בסך הכל. כאשר החלו להראות בנפיל שבנותינו חולצות
הטריקו. ואלט אט כאשר "התקדמו" אל הלייקרה. איש לא תאר לעצמו שזה
יהא הסוף. ולואי וכאן הוא הסוף מי יודע מה עוד טמון בדרך... המריעו
שטריקו לא ראוי לבנות ישראל. אבל מי חשב על כך צמוד? כולם לבשו
חמה. כן כולן. כולם. כולנו את ואני והשכנה והגיסה... כולם לבשו בגדים
שבאושגים של היום הם קרויים רחבים. אחי זה היה אה. לפני 5 שנים.. אז
פעם פעם. לבשו חולצות אבה אורג. (כזה. כמו של חולצות הגברים) עם
כתורים. עם צארון בדרך כלל. וזהו. כמעט והיו רק חולצות כאלו. לעיתים
ראינו חולצות טריקו. סריג. והיו רבים כאלו שהקפידו לא ללבושם. שרולטים
צמודים? לא היה דבר כזה! (ובלתי תעזיף על חוסר הנחמות המשווע) וחולצה
צמודה? להפך המבייש. כיסונו. הסתתרו! הבגדים היו רחבים על באמת.

רחבים ארוכה הגוף בהפרש משמעותי. לא השתמשו במעט בברים דקים, הלייקרה טרם הואצאה. ומשפחות טובות, וכולן המקפידות יותר, כלל לא הכניסו לבימת את הטריקו והסריג. אלא רק סריג עבה או טריקו חולצות חול שיהיה ידוע בעלוביו ובעמידתו איש לא חשב שיבוא יום ונצטרך להסביר... ונצטרך להסביר לבנות ישראל שבגד צמוד אינו בגד! מי יכל לזפות שייצרו בדים דקים כיכ ונמתחים. ושמבדים אלו ייצרו בגדים... הימכן? האם כיסוי הגוף שטליו נצטווין אן התורה, יכול להעשות ע"י בד שכולו נצמד ואין לו כל יציבות? היכן הם אריגי הכותנה ושלל האריגים העשויים אריגת שתי וערב, ללא סריגה וללא אפשרות מתיחה, בעית שקיפות הייתה בעבר אם כי במאדים קטנים יותר, אולם בד נמתח לא היה קיים בבגדים עליונים.

פעם היו חולצות מבוחרות, מעומלנות, עם צווארונים, וכלי פנסים, שרולטים המאפשרים ארוכה תנועה אינמי בלי להקדם. נגדה אנלשית. הנחתת לנשוס. והיום, או שהחולצה צמודה צמודה, פנסים, מתפרים מדויקים לאורך כל הבגד. שרולטים מוצרים ומשונים, חצאיות מבדים לא בדים בכלל. נצמדות, נמתחות, רחבות מאוד או צרות מאוד. דג בקבוק וכל צורה שחברו. והעיקר בד שאינו עומד בפני עצמו אלא סמרטוט, שנים ונע עם כל תנועה או תנועה שלנו או של רוח הרחוב...

כמה עקרונות יבשים למעלה החפצים לדעת: א. ההלכה דורשת כיסוי מוחלט של הגוף! ב. ההלכה דורשת מהאשה צניעות, חוסר התבלטות ואי מיקוד תשומת לב!

לגבי כיסוי הגוף שהוא החשוב יותר (1) מעיקר הדיון! - כיסוי כל הגוף! (2) ללא כל חילוקי דעות בפוסקים או שינויי מנהגים בין העדות. (3) חמור ביותר מבחינת האכסולות הנראים.

לכל הדעות, ולאורך כל השנים לא היה מי שסרעור על כך, שחובת האשה לבסות את כל גופה בבגדים.

הגוף כולו החייב ביסודי אדינא. ללא כל מחלוקת, ברור שחייב להיות מכוסה בהגף העונה למאור ביסודי ודבר ברור ואובן זה. משום מה טעון ההברות והסברים...

כמו שברור לכולנו שאם נזבע את גופנו בצבע שחור אפילו אטום כעת זה לא יקרא שאנו לבושות בהלכה המתבונן ותראי שאין הרבה הברז! ואדרבא בהגף צמוד יש אלמנט גרוע אפילו יותר ממראה חשוף כי דבר המוסתר בחלקו מושך את העין להתבונן יותר מאשר דבר הגלוי לחלוטין ויעידו יודעי דבר...

אז עכשיו. כשההגדים מכסים את הגוף כולו, ועשויים מהם מחאים, כשרוחב ההגף צורתו וגזרתו אינם מבליטים את צורת הגוף ואימאדיו המדויקים. כשההגף אינו צמוד לגוף בשום מקום (אלוהי האומנים בחזאית) הרי שכבר התקדמנו בצעדי ענק. לעומת הצורות אחר האלפנה שהן הרבה הרחק מאחרינו!

רוצים להתקדם עוד? לעבור אל הצעקה האחרונה? יש עוד כמה דברים שכדאי להצהיר בהם. א) אי התבלטות באופן כללי. ע"י הליכה מהירה, רעשניות, ציחוקים, קולניות, דיבור בפלאפונים, עקבים גבוהים וארעשיים. ב) אי התבלטות ע"י בגדים מהודרים מדי. בגדים מושכים, רועשים, גאונים עזים או מנלגים. גזרות משונות, אורך מופרז או קצר מדי. ג) איפור או חבישים באופן בולט וניכר. בושם שניתן שאחרים ירגישו בו. כל אלו הם הפך הצניעות, חלקם חמורים יותר חלקם חמורים פחות. ואין גבול להידור בצניעות שאשה יכולה להגיע אליו.

אז מה תכלס? לבסוף את הגוף כמו שצריך! להשתדל להיות צנועה כמה שיותר, גם במחיר של קצת פחת יוקרה חברתית. נו, ומה עושים עם כל ההגדים שבארנו? אם יש לך בגדים שאסור ללבוש. חבל אפילו לחשוב, בגד יקר ככל שיהיה הוא כלום בשביל הריבונות של עולם, המפרנס מביצי כינים עד

קרני ראמים. והוא עצום, כשאת מקריבה אותו ואת רצונך ללבושו בשביל
להיות יותר צנועה.

ויתור על בגד ברגל הראשון, נראה הר גבוה, בגד מוצלח שנחו לך איתו.
או בגד מיוחד שממלת קשה למוצאו לסיתוס נראה שזה בלתי אפשרי
לזוהר, אבל לאחר החלטה ראית שזה פשוט בלום, ובלום כבגד יבול. ואה
שלא הצרנו הצניעות בהנחה, עם גברים בעבודה, עם קרובי משפחה.
שכנים, בעלי מקצוע, נהגים, רופאים, דיבור, הצהירות מקלות ראש.
מחויבים ומקריבות הדעת, שזהו ודאי חלק חשוב מאוד, אך עתה התמקדנו
במיקר בנפשאי הלבוש שאין הלב מרגיש בהסיוותיהם בגלל ההגל...
נסיים בתפילה לבורא עולם, שיפקח עינינו לראות מהי דרך הישר, ויטהר
את ליבנו להכיר באמת כפשוטה, ויכניע את יצרנו לקיים את ההלכה על כל
פרטיה בשמחה.

ראיתן פעם תאונת דרכים, רחיל? צה דבר נורא ואיום! בן אדם הלך
ברחוב נזהר, הוא איננו עוזר... ומה אומר הנחש? יש לו חירוצים: לא ראיתי,
לא ידעתי, לא חשבת, לא שמתי לב, בלום נוסעים ככה, בלום עוקפים...
שום סיבות והצדקויות לא יעזרו ולא יועילו, הבן אדם איננו, ושום חירול
כבר לא יתיר אותו לחייו! האם יכול להיות שהנחש הדורס זו חלילה אני?

מעמד האשה ב"חברה שלנו" הופך להיות יותר ויותר נישולי, רגיל ולא
מסויים, אין העבלות, אין הבדלים, אין רחמים והסתייגות, באסדות
ציבור, בעסקים, במשפחה ביחסי שכנים, הולכת ופושטת הנוחשה שיכולת
שווים" מהגרים רגיל, מחייבים רגיל, אם זה בא מצד הגברים, הרי שחובתנו
אנו לשים את המעצור, באשם רבי מאיר שהעירה לתנא רי יוסי הגלילי שהיה
לו לשאל "באיזה צורה". אולם אם זה בא מצידנו הרי העוון כרוך רחיל
בצולאר המחטיאות...

היום כבר אנחנו קצת לדבר מתוך אמונה וקור רוח. זה לא נעים, ולא מקובל. בשנזכרות אנחנו לדבר מה. האם שמת אנחנו לה לשוחח אך ורק עם שכנותינו ולא עם בעליהן. אם ישנה אפשרות קלה לשוחח עם האשה, מדוע שנשוחח עם האישה? האם קיים בליבנו מחסום פנימי מלחייך לאותו גבר? האם יש עדין את המפסק האוטומטי האנחנו מאיתנו מלהתבדח, לחייך ולהרבות בדיבור בפני אנשים, רופאים נפגשים וכד'. ומה עם ה"שווער" והגיסים האם קיים האינדיאן שהתורה דורשת? "כל בלע שפיא צנועה בבית חמיה זכרה ויוצאין ממנה מלכים ונביאים" (מגילה).

התחושה הרווחת היא, שגברים הם בניא באנו. ואדברים איתם בגובה העיניים. אולם תחושה זו רחוקה אלפי מילין מהמציאות, אנחנו חיים בעולם בו גברים ונשים זה לצד זה, כשרק הוראות התורה מאפשרות לנו לחיות בצורה הנכונה. בלעדי זה, הרי האנצ'ורמוסיה שולטת בכל, ודי בצאת לחכם, לא ייתכן להחלם, לשכוח, או להתייחס באדישות מה, לצדדי התורה בנושאי ההרחקה בין גברים לנשים. מלבד מחויבותינו להוראות התורה הרי זו התעלמות ממציאות שקיימת בשטח.

את יכולה להגיד שלא ידעת, לא שמעת... ככה בולם, זה גם מה שהנני הדורש טוען. אבל בשטח, אנשים נופלים! זה לא דמיון זו מציאות. והן לא יודעות, ויש להן תירוצים... אבל כשהנני דורש אין תירוצים, הבה אדם איננו, ושם סיבות והצדקות לא תמצאנה אותן לחיילים!

נבאר רק את דברי המהרש"א שכוחה: "כל מי שנענש חבירו על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה!" זה הרי מבהיל מאש! צריך להתחייס לצורך בצניעות, לפחות כאלו צורך מציאותי מאשי ואומשי, לפחות, כי בשבילנו צו אלוקי הוא מציאותי יותר מכל מציאות אחרת. ואין אנחנו צריכים לראות סכנה בעניינו כדי להצהיר די לנו שכל צוותה תורה, ואי שיאמר אל תגזיאו, זה לא מושך וזה לא נורא, ותפסיקו להקדק כל כך, שישאלו אצל חכמי הנפש וחכמי התורה היוצעים את נפשו של אדם ונפש הגברים

והיודעים מה משפיע ומה מסוכן. כאן שזעק הרב קרלינשטיין בדבריו:
 "מדוע רק בשאלות של בשר וחלב שהרב פוסק שיש "שאלה" זקוקים הכל
 בשמחה הרי בשביל זה אנו יהודים! ואילו כשיש שאלה בהג' והרב פוסק
 שהוא לא ע"פ דין תורה אלא שבאה הוראה שמספר זה של עובי העגבים הוא
 טרף. כאן מתחילים פקפוקים... ודין והורים. כיצד יתכן? צריך לדעת.
 שהשאלות בנושאים האלה הן לא פחות מחומרות בבשרות. זה לא רק
 איסור. זו שאלה של מכשיל את הרבים..."

לא יתכן שנסמך על האינטואיציה שלנו כנשים בשעה שמדובר בעגבים.
 ואיננו יודעות מה מכשיל ומה מסוכן. ועד כמה דקים הדברים ועדינים. כפי
 דברי הגמרא שמעידה שישנים לאו בנות הרגשה הן". לא ייתכן שנסמך על
 הבחינה ושיקול דעתינו. ומה עוד, שברוב התחומים ישנן הוראות ברורות.
 ופורשות מה ואיך לנהל ואין שום תירוץ להחלשות אפניות מפורשות.

אומרים לנו שזה לא צנוע ואנו חושבים לא נרא... זה גבול אבל
 כשהלובים בגבול. פעמים נמצאים כבר בצד האולי! כן, אומרים לנו
 שפלאפונים ברשות הרבים זה לא מתאים לאשה. והרי וואלנץ בענין זה אמר
 שכל אשה שיוצאת כך לרחוב עוברת על הצו האלוקי של "כל בבודה".

ואומרים שנעלים ארעישות זה לא צנוע, ושהתכשיטים צריכים להיות
 עדינים "שלא ניתנו תכשיטים לאשה אלא שמתקטט בהן בתוך ביתה"...
 וקראנו בכל התקנונים את אורך העגבים, השרול הפאה. ואנו קצת מרשים
 לעצמינו להמיר... אמרו לנו לא לקרוא לבעל חנות בשמו. ולא לדבר שיחה
 יתרה עם גברים ואנו יודעות שהאיפור ובושם מקומם בבית וכי אסור
 שמישהו יריח את הבושם שעלינו. זה איסור מפורש! ואנו לא יודעות שכל
 קצה של יוד באצטרות. הוא באצטרות שלא לדבר על אבן. במורד ההר
 שנראית לך יציבה ועומדת. זאת דורכת. והאבן חלילה מתדרדרת...

והענין. כן, את ההגדים, החלק החיצוני של הצניעות. חיצוני חלקי. אך
 מאד מאד משמעותי. ויותר מכל, אין אשה אלא ליופי. בתחום הזה, כולנו

אודות. קשה קצת, כל אחת רוצה להראות נומד, ולא תמיד זה בא בקלות.
קשה יותר כשצריך להתאים את זה למראה ההלכתי הנדרש מאיתנו.

האמת, שבהציע הקיים בחנויותינו, במלואי בסגנון באופנה ההלכתי עימנו
לכל מקום, ניתן להבין את הגורם לכל המרעין ביטחון הנעלים ברחובותינו.
ואת הצורה שבה מתהלכות הנות. ישראל ברשות הרבים, הלייקרה והבדים
הנמתחים הינם סתירה מוחלטת לכיסוי הגוף, כיון שההגד צריך לכסות את
הגוף צבוע, ובעיקר צורתו. לא ייתכן שתוכר צורת הגוף דרך המלבושים.
עכשיו תגידי לי, האם יתכן להסתיר את צורת הגוף ע"י ההגדים הדקים
והנמתחים והנצמדים? אפ"י אם תקני מידה גדולה והמותר תגידי
שהשתגעת... הרי הבדים הללו נצמדים מאופן טבעי לגוף. הם לא עומדים
אלא נופלים ונצמדים מאש, ואבחינת ההלכה, כן, ההלכה! ההגד חייב
להסתיר את צורת הגוף! אני לא מדברת על הצמוד לשם הצמדה, ולמהדרין
צמוד על כדי גוסס נפש. או אפ"י צמוד בחוסר שימת לב, אבל אפ"י אם
את מתעקשת וקונה רוב! לא יתכן ללבוש הגדים שבאלו. שברור שזהו
המצאם המאה של מלאך האמת וחבורתו של חפצו להרבות מלאכי חבלה
בדולם ובכ הוא משיג צאת בקלות.

נשים, אל תתעלמנה! קיימים גם גברים בעולמנו, לא יתכן שנכליל את
גופינו, נתקשט, נתבשט, נתאפר נלך בגלל גאווה ונחוש עצמנו כבשרות
שבנשים. בשעה שהחללים נופלים לעינינו! ואנו לא עובר אורח שהיה עד ראיה
לחלונת, אלא הפג הדורס בעצמו חיותו, והרי ברור שבחורי ישראל הנופלים
לעינינו, הנשורים מעל החיים, חלק גדול בעטייה של חוסר צניעות זו... בורות
פתוחים להם על כל צעד ושעל. ואם יעשה הבן ולא יתעל!

האם מראה קלאסי של אשה היוצאת לסידורים, לקניות וכדו. הוא פשוט,
סדין ואונצם או חליפה, נהדר, מקסים מלהיב, מושק... והלאה... הלבוש של
היום מעוצב בצורה כזו שבמעט ולא ייתכן שצורת הגוף תהא מוצגת
בראוי. חולצות הגופיה הבהירות, היוצרות מראה של בגד פנימי, במקרה

הוא. ושל צואר חשוף. במקרה הפחות טוב, בשל הצבע הדומה לצבע
העור, או בשעות הלילה, שאז גם חולצה לבנה מתחת לעליונותו ווסט ג'קט
פתוח וכדי עלול להראות כגוף חשוף. ובנוסף, הצמדה הנאמרת, המדויק, על
אופניו וסליו והעצמות המצטרות בגדים שהצניעה יפה להן, גורמות את
ההפק אידודו ומפקידו של בגד. אבל נחמדה לחשוב כי מקרה הוא, הרי הכל
מתוכנן בכוונה תחילה להדגיש כל הניתן את הדברים הגורמים מכשול
לסובבים, לא באקראי זו האופנה, זו אופנה מעוצבת, מתוכננת, בכוונה
תחילה, להכשיל כל האפשר, ולצערנו הצליחו להפיל אותנו בהת. מבלי
שנינוש אילו בגדים אנו לובשות ואילו תחושות הם גורמים לסובבים.

גם בימי יש לאדם, בחשבים באיפור... הגם כי אין זה הבלטת הגוף
ומשיפתו אבל זהו ההיפך מהצנעת גופה של האשה שכל הליכתה ברשות
הרבים אמורה להיות בהשקט ובהסתר כל הניתן. ותשאלו למה זה כ"כ
חמור שמסתכלים בה? מה יש? כן זה לא מכובד לדבר על זה. מה, אפשר
לחשוב... ואם אישה יסובל עליון מה יקרה, מה זו פתם ראשונה שהוא
ראה אשה? לא יפה לדבר על זה. אבל יותר לא יפה להתעלם. האם
להשליך קליפת בונה לפני עוור זה יפה? האם לשים רגל לחברה באמצע
שהיא חוצה את הכביש והיא פתאום נופלת זה יפה? רק לדבר על זה, זה
לא מכובד... אבל החורה קבטה שזה לפני עוור והחורה קבטה שזה מכשול!

אז חברה, באו וניקח את החיים ברצינות, "חיי עולם וחיי שעה" כאו
שכתב בעל הפלא יוסף: "וכאם כל עונש האשה בעוה"ז ולעוה"ב, נצותה
לעוה"ב תלוי בזה". ונחמיל להתוודע קצת יותר בכובד ראש, כי הדברים,
מפי אלכו של עולם נאמרו, ויש רק שמי דרכים, אלו... אלו... ושל זה נאמר
לחורח בחיים!

להלן זיטט של כתבה מתוך "עתון חרדי הַפּיקוח ועדת רבנים" האופף
בעיקר בעיר הימורה והחסידות". (ההערות בסוגריים מאת הרב א. כהן)

"בשורה משמחת" לנשות המגזר החרדי"

למחפשות פרפקציונצט בפאה. מוזר שהוא כידוע מושקע ואקפד
במיחז בקרב נשות הציבור החרדי. (שימו לב לביטויים המחמיאים! "כידוע" מושקע
ואקפד" "במיחז"). הנך הבשורה החדשה! (כנראה הבשורה הישנה היא "בשורות
הגאולה"... פאולת היקרה של "פאולת הליי"... מעתה בהישג יד לאשה
החרדית! (עד עתה הם היו בהישג יד של האשה הלא חרדית...). "פאולת הליי" פותח
מחלקה מיוחדת המנהלת בידי פאניות חרדיות שהוכשרו על ידי אר הלי
עצמא (- "חרדיות, לא לשכוח"). "הלי זיהה את הפוטנציאל ואת הצרכים בשוק
החרדי, וביחוד את הדרישה לפיטאות איכות במראה טבעי" (כי החילוניות
מאילא הולכות בשטח הטבעי, במקרה הטוב...). "פיתוח יחודי שמהפך פריצת דרך
בתחום הפאולת הוא חומר מיחז המשמש לציצות "שביל לבן טבעי" (שאלו
אחד לא יעלה על דעתו שחיו את נשואה...). "חדוה ליתרון הצה הטיעור נחל
הצורה טבעית ושובת לב!" (ישובת לב" - של מי???). ולסיים: "עם פאולת הליי,
אפשר להרגיש טבעי..." ובכן לכל הנשים היקרות, רוצנע לקנות את החזיר
בהכשר "הליי" וועדת הרבנים(?) שמפקחים(?) על העיתון החרדי(?). אתן
יכולות להסתובב בחוק בשקט. אלף אחד לא יחשוז בך שאמן נשואות.
ואם תרצו, גם יציעו לכן שידוק! ...

טיהיה בשמחות...

את יוצאת מביחק לבושה במיטבה. בדרכך לשמחה משפחתית, הידעת.
כי מראה נאה במיחז. הרי הוא מושק משוממת לב. ולאשה אסור למשוך
אלוה עיניים צרות. אסור לאשה לצרוק לצדים להנות מיופיה או להתבונן בה.
והרי לבושך עונה על כל דרישות ההלכה. עובי הצרביים, אורך החצאית
ורחבה... בגדייך אינן שקופים או צמודים חלילה. אורך הפאה עומד
בקריטריונים שהציבו לך גזילי הדור, ובכל אופן, משהו קצת צורם במראה.

זוהי לא הדמות האידיאלית של בת ישראל הכשרה שכל הדורות האנשים את עצמה צניעות אחר צניעות. האם יש דרך להראות נאה מבלי לפגוע בקדושה? כן, ענה קטנה למי שעדיין לא חשבה על כך, אם יש לך קצת אומץ ורצון. תוכלי לקחת עמך את תיק האופה, ולהתאפר בבואך לאולם השמחות, כך תחשבי את היציאה לרשות הרבים כשמראה פנייך מרשים במיוחד, ומבטיים, ניתן ג'כ לענוה בכניסה לאולם, או לחילופין, להצניע את השרשראות מתחת לבגדייך, ואת הצמידים מתחת לשרוול עד היגיע למחיצת חפצך. (אולי גם חיידעי את חברותיך שכך עשית בכדי שלא יטעו בך, וילמדו את הדרך הנכונה יותר)

בטחני, שההשחת תציל יאסייעין אותי. לא תפסח עלייך, ומסייע בידייך, כאשר חחלטי. ובחישות. להתקדם, ולו צעד קט אחד, לכיוון השראת השכינה בתוכי.

י"לשוננו רינה בבאון גליון!"

130 מקדנים יש לחברת "פלאפון" העונים לשאלות הנקראות 24 שעות ביממה. הכפילו מסי זה בארבע כי ישנן 4 חברות לתקשורת סלולרית, ושערו בעצמכם כמה פלאפונים באדיננו הקטנה... ואגב - סקר עולמי קובע, כי ישראל במקום הראשון בעולם בבאיות הדיבור בתקשורת הסלולרית. ואם מתוך עשרה קבין של דיבור, תשעה נעלו הנשים, מבין לבד כמה מאותן שבינה יתרה נמנה לאשה" - מחזיקות במכשיר הדיבור הזה, והתל נעשה הכרח, וכבר לא יוצאים מהבית בלי "מלאכי השרת", המלוים הצמודים, פלאפון. וליתר בטחון רצוי שנים. אילו בצאת מדובר, החרשנו. נשות ובנות ישראל, האמורות להיות "בירכתי ביתך", שלא נבראה מן הפה כדי שלא תהא דברנית, חורגות בהרבה מן הטעם הטוב, בדיבורן הקולני ברשות הרבים.

בשגבי ינקלביץ משתרכת לאיטה עם שיירת קטנטניה. ויענקל'ה רץ לבביש.
 והיא צריכה ללחוץ על דוושת העגלה כדי שזו לא תתגלגל באורז. והיא
 נלחצת. וקוראת לו "יענקי. תצדדי". וכל עובדי האורז נאלצים על עמדם
 מקול צעקתה. ודאי שאין זה ראוי. אולם מה לענו כי נזון אומה. והלא בספק
 פיקוח נפש מדובר. ובשחיימקה שכח את תיק האוכל. ואמא קוראת לו מן
 החלון. גם זה אינו ראוי. אינו רצוי. אולם לפחות זה מובן. אבל בשגב
 טוקמן עולה לאוטובוס. ומשלמת לנהג. ותוך כדי כך אינה מנמיכה אפילו
 במעט את טון הדיבור הנלהב והנמרץ. יש בכך הרבה יותר מעם לפגם.
 סתם כך. לא רק לנשים. זה מגוחך. ולא מכובד. לא מנומס ולא נוח לסביבה
 לשמוע בעל כרחיה את שטיף הדיבורים הביטחניים שלה. ובשמדובר במקום
 שהשקט וההסתר מחויבים. על אחת כמה וכמה.

היש קשר בין הפעם ודיבור קולנייט שכאלו. לבין האופן בו צריכה אשה
 להראות ברשות הרבים? האם יש כאן ריח של צניעות? מה גם, שלעיתים
 רבות הגברות עם הסלולרי לא מצליחות בצורת הלבישה עדינה. ושקטה למדי.
 ועמידתן. תוך כדי דיבור גם היא אינה מצטנעת במיוחד.

בבגרות הרחבות. בתוככי המחבורה הציבורית, בחנויות. וכל מקום
 אפשרי. מדברות הנשים ומדברות. במופשיות. בקולניות. בצחוק מתגלגל.
 בטענות קולניות. בפקודות והוראות החלטיות. או בקריאות התפעלות
 נפלאות. הסברים על איקומה של הדיסה והטיטולים. ועל איך שצריך להשכיב
 את מאירקה הפעוט. דימויים שטופים על מאורעות היוק יוק. וריחות בין
 שכנות. כל החזשות השכנותיות והמריבות בין הפעוטות. הכל הכל את תוך
 אפרכסת אצבע של האני עמך בית ישראל.

עדינות ואצילות אין כאן. דרך ארץ והתחשבות אין כאן. אנושיות והגיון
 אין כאן. אבל בשמדובר באלו האמורות לאחלץ בפלך השתיקה. נאמר שגם
 צניעות ובושה אנימלית אין כאן!

אלץ לארזות שההכרח לא יאנה, וכלחייבים, אלץ חייבים, אבל, לפחות,
בגידו דרכים, בהסתר, בגנעה, בגיטות, והטיקר הטיקר - בשקט! בקול
דאמה דקה, וכך, אולי, נצבה לסיסתא דשמיא שלא חתגלגל חקלה על ידינו.

החוברת מוקדשת לעילוי נשמת הנשים הצדקניות:

לתגובות והערות

ותרומות

02 - 6518026